Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ ОРГАНИ

ШАНБА СОНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 240 (9886). ● 1990 йил 15 декабрь ● Баҳоси 5 тийин.

● *Маданият янгиликлари*

«СЕВГИ ТУМОРИ»— ПЛАСТИНКАДА

● Мухтор Ашрафийнинг «Севги тумори» балети ўзбек совет мусиқаси тарихига ёрқин саҳифа бўлиб кирган. Санъат мухлислари «Мелодия» фирмаси чиқарган пластинкада ана шу асарни эшитишлари мумкин.

Пластинка Мухтор Ашрафий таваллудининг 80 йиллиги арафасида чиқарилди. Унинг дастлабки нусхаси бастакорнинг Тошкентдаги уй-музейига берилди. Жумҳуриятимизда ягона бўлган бу мусиқа маданияти музейида 15 мингдан кўпроқ экспонат тўпланган. Унинг ҳужжатгоҳида ўзбек мусиқа маданияти тараққиётининг 40 йиллик даври қамраб олинган. Партитуралар, ҳужжатлар, суратлар, бошқа ашёлар биринчи ўзбек операсига, симфониясига, дирижёр ижрочилигининг дастлабки ютуқларига бағишланган.

*

ДОИРА РАҚСГА ЧОРЛАЙДИ

● Тошкентлик халқ мусиқасининг жонкуяри С. Тўхтақулов ёш доирачилар дастасини тузди. Фурқат номли маданият уйи улар машқ ўтказиши учун хона ажратди. Болалар доира чалиш сирларини ўргана бошладилар, ўзларининг устозлари сингари маҳоратни ўрганишга киришдилар. Ўзбек ва Афғон куйларидан иборат дастлабки концерт программасини ҳам туздилар. «Ўзбекистон» маҳалласида берилган концерт янги жамоа учун имтиҳон бўлди.

— Бундай дасталар қанчалик кўпайса, ўсмирлар кўчаларда бекордан бекорга санғиб юрмайдиган бўладилар, дейди С. Тўхтақулов. — Мусиқа эса нафақат ишсизликнинг давоси, айни вақтда дилларга ором берувчи ажойиб малҳамдир. Қўлига рубоб ёки доира олган кишининг кўнглида ёвузлик ва шафқатсизлик бўлмайди.

(ЎзТАГ).

ЖАМОАТЧИЛИК ИШТИРОКИДА

ССЖИ Президенти М. С. Горбачевнинг топшириғига мувофиқ хорижий мамлакатлардан келаётган инсонпарварлик ёрдамини қабул қилиб олишни ташкил этишга кўмаклашиш учун жамоатчилик комиссияси тузилди. Унга Президентлик Кенгашининг аъзоси В. А. Ярин бошчилик қилади.

Комиссия таркибида ССЖИ, РСФСЖ, бошқа жумҳуриятлар Олий Кенгашларининг депутатлари мамлакатимиздаги таниқли маданият арбоблари, бир қанча жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, шу жумладан ССЖИ Олий Кенгашининг аъзоси М. Н. Раҳмонова, РСФСЖ Олий Кенгашининг аъзоси Е. Ф. Лахова, ноҳия касалхонаси бўлимининг мудири З. Н. Тикачева (Белоруссия), зоотехник, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Живетьева (Новосибирск вилояти), Дятьков биллур заводининг ишчиси М. В. Ермакова (Брянск вилояти), РСФСЖ халқ артисти А. С. Демидова, Тошкент шаҳридаги 22-болалар уйининг директори А. П. Хлебушкина, ССЖИ халқ артистлари М. Л. Биешу, И. М. Смоктуновский, А. В. Баталов, митрополит Питирим, Москва синагогининг раввини А. С. Шаевич, Ўзбекистон Фанлар Академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов, ССЖ Олий Кенгашининг аъзоси Д. Н. Кугультинов, ССЖИ космонавт-учувчиси А. А. Серебров ва бошқалар бор.

Улар ССЖИ Вазирлар Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари Л. А. Воронин билан учрашувда инсонпарварлик ёрдамини етказиб бериш ва уни тақсимлаш борасидаги ишларнинг аҳволи билан танишдилар, жамоатчиликнинг бу ишда қатнашиш усулларини муҳокама қилдилар. Учрашувда Президентлик Кенгашининг аъзоси В. И. Болдин қатнашди.

Ушбу комиссиянинг фаолияти тўғрисида жамоатчиликка кенг хабар беришга қарор қилинди. (ТАСС).

● Пойтахтдаги «Скопле» магазини олдида харидорлар тирбанд. Улар ўз навбатлари келишини чидам билан кутишмоқда. Бу ерда чет элда ишлаб чиқарилган ноёб маҳсулотлар савдоси ташкил этилди. Албатта, кимнинг ҳамёни кўтарса олади. Бўлмаса, кўзи куйиб, томоша қилиб кетаверади. Савдо Вазирлиги қошидаги махсус комиссия нархларни бошқариб туради. Савдодан тушган маблағ ёшлар ҳамда пенсионерларга айрим молларни имтиёзли нархда сотишдаги фарқларни қоплашга сарфланади.

СУРАТЛАРДА: сотувга чиқарилган ноёб моллар. Харид пайти.

А. РИСҚИЕВ сурати.

(ЎзТАГ).

ССЖИ Фанлар академияси комиссиясининг мажлиси

13 декабрь куни Ўзбекистон пойтахтида ССЖИ Фанлар академияси Ўрта Осиё ва Қозоғистон муаммолари билан шуғулланувчи илмий комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда Москва, Олмаота ва Тошкент иқтисодчи олимлари қатнашмоқдалар. Улар бозор муносабатлари шароитида иқтисодий ҳамкорлик ғояларини амалда рўёбга чиқариш, минтақанинг саноати ва қишлоқ хўжалиги тузилишини ўзаро манфаатларни эътиборга олиб такомиллаштириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Мажлис қатнашчилари Ўрта Осиё жумҳуриятларида бой табиий ва минерал ресурслар борлигини таъкидладилар. Аммо бу ресурслардан ҳозирча самарали фойдаланилмаяпти, кейинги вақтларда вужудга келган иқтисодий алоқалар бузила бошлади.

Мажлисда комиссиянинг ўз ишини қайта қуриш зарурлиги, бу комиссия ўз куч-ғайратларини минтақа жумҳуриятларини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш: ресурсларни тежаш, экология, пахтачилик комплексини такомиллаштиришнинг энг муҳим муаммоларини ҳал қилишга сафарбар этиш лозимлиги таъкидланди. (ЎзТАГ).

✦ ✦ ✦

ССЖИ Олий Кенгашида

ССЖИ Олий Кенгаши ССЖИ Президентининг тақдимномасини кўриб чиқиб, қарор қилди: ўртоқ Николай Семёнович **Трубин** ССЖИ Бош прокурори этиб тайинлансин; ўртоқ Сергей Геннадьевич **Лушчиков** ССЖИ Адлия вазири қилиб тасдиқлансин; ўртоқ Вениамин Федорович **Яковлев** ССЖИ Адлия вазири вазифасидан озод этилиб, ССЖИ Бош давлат ҳаками қилиб тайинлансин.

(ТАСС).

ҚУТЛОВ

САҲНА УЧУН ТУҒИЛГАН

Халқ ихлоси, меҳр-муҳаббатини қозониш ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Томошабин барча санъаткорга ҳам бирдек қарсак чалиб, олқишлайвермайди.

Лекин Лутфулла Саъдуллаев саҳнага чиқса, гулдурос қарсаклар янграйди. Ойнаи жаҳонда кўринса, зўр иштиёқ билан кузатишади. Унинг ҳар бир ҳатти-ҳаракати эътиборни жалб қилади. Гўё у саҳна учун туғилгандек.

...Ёдингизда бўлса «Ўкинч» видеофильмининг қаҳрамони Шокир ичкилик туфайли ҳамма нарсадан айрилади. Ана шу кўрсатувдан сўнг телевидениега кўплаб мактублар келди. Хатларнинг бирида шундай дейилади: «Мен Шокирнинг аянчли аҳволга тушиб қолганининг гувоҳи бўлдим ва ўзимга хулоса чиқардим. Стол устида турган ароқни ичмасдан, синдириб чил-чил қилдим. Сўнгра ароқхўрлигим туфайли фарзандларимизни олиб онасиникига кетиб қолган хотиним олдига бориб тиз чўкдим, узр сўрадим. Болаларим мени танишмади. Юрагим тилка-пора бўлиб кетди. Мен ҳам Шокир кўйига тушиб қолаёзганимни яна бир бор хис этиб, оиламни уйга қайтардим».

Иккинчи мактубни эса опасингиллар йўллашибди. Улар телевидение раҳбарларидан ана шундай таъсирли видеофильмларни дам олиш кунлари намойиш этишни сўрашган. «Иш кунларида дадамиз уйга маст ҳолда келиб, телевизор кўрмайдилар. Дам олиш куни ичмаган пайтларида кўрсалар эҳтимол хулоса чиқариб олармидилар», — деб ёзади қизлар.

Тожикистон театрларининг бирида Й. Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театрининг «Ким айбдор» спектакли намойиш этиляпти. Саҳнада ота ҳамда унинг ноқобил, қулоқсиз ўғли. Ота ўғлининг бебош бўлиб кетаётганидан ғазабланиб, уни камар билан урмоқчи бўлади. Ўғил эса, табиийки, калтак ейишни истамай, саҳнанинг нариги тарафига қочади. Шу пайт саҳна остига тушиладиган йўлакчанинг қопқоғи очиқ эканини сезмаган актёр — ота бехосдан тушиб кетади. Кутилмаган бу ҳол ёш актёр — ўғилни эсанкиратиб қўяди. Залда жимжитлик. Томошабинлар нигоҳларини саҳнадан узишмайди. Энди актёрдан уддабуронлик, топқирлик талаб қилинади. Юз берган вазиятнинг сохталигини сездирмаслик учун у «ойи, дадам сизга неча марта айтганлар, сабзи ўранинг оғзини очиқ қолдирмагин деб» дейди. Ота саҳнага чиқиб олгач эса «дада, агар сиз мени яна урсангиз, ойим кир ўранинг қопқоғини ҳам очиб қўяр эканлар», деган гаплар билан ноқулай вазиятдан чиқиб кетади.

Спектаклда Ота ролини марҳум Саттор Ўразбоев, ўғил ролини эса Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, истеъдодли актёр Лутфулла Саъдуллаев ижро этган.

Лутфулла Тошкент шаҳрида оддий бир оилада дунёга келди. Отаси эски шаҳардаги дўконларнинг бирида ишларди. Онаси эса 8 нафар фарзанд тарбияси билан банд эди. Лутфулла ўзидаги дадиллик, мустақиллик ҳамда ишбилармонлик билан ака-укалари орасида ажралиб турарди.

Ўрта мактабда ўқиб юрганида у театр тўгарагига қатнай бошлади. Турли бадиий ва адабий кечаларда иштирок этиб, кичик-кичик ролларни бажарди. Ундаги қобилиятни кўрган тўгарак раҳбари — рус тили ўқитувчиси Полина Семёновна Альтер «сен албатта актёр бўлишинг керак» дейди.

1959 йил етуклик аттестатини олган Л. Саъдуллаев ҳужжатларини Островский номидаги театр ва рассомлик санъати институтига топширди. Бироқ омади келмади. Ўқишга киролмагач, қурилишда ишлай бошлади. Бир йилдан сўнг институтда янги очилган кечки бўлимнинг актёрлик факультетига ўқишга кирди. Қудрат Хўжаев, Назира Алиева, Альберт Хачатуров сингари талабчан ўқитувчилар Лутфулладаги қобилиятни дарҳол пайқашди, унга алоҳида эътибор беришди.

Актёрлик ҳаётига дадил кириб келган Л. Саъдуллаев толиблик вақтидаёқ Й. Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театрига ишга қабул қилинди. Энди у етакчи актёрлардан сабоқ ола бошлади. Лутфулла «Пўлат қандай тобланди?»да Корчагин, «Нуридийдам Володя»да Володя, «Муса Жалил»да бош қаҳрамон Муса сингари ўлмас образларни ўзига хос талқин этди. Уларнинг жонли, ишонарли чиқишида қурилишда ишлаб, чиниққани ҳам анча қўл келди. Йигитча истеъдодининг серқирра эканини кўрган театр бадиий раҳбари Амин Турдиев унга бир-бирига ўхшамаган, актёрдан етук маҳорат талаб қиладиган жиддий роллар топшира бошлади. «Офтоб шуъласи»даги шаҳзода Салом, «Чандунинг саргузаштлари»даги Чанду образлари ҳам актёр томонидан завқ билан ижро этилди.

Лутфулла эртак қаҳрамонларини ҳам кичик томошабинларга қиёмига етказиб тақдим этади.

— Машҳур «Олтин калитча» эртагида Буратинони ўйнаётган эдим, — ҳикоя қилади у. — Қўғирчоқлар қироли жоҳил Карабас-Барабас Буратинони занжир билан боғлаб қўяди. Шу пайт саҳнага бир бола югуриб чиқиб, занжирни бўшатишга урина бошлайди. Орқа ўгириб турган Карабас буни сезмай қолади. Мен эса болага, спектаклни бузма, дея олмайман. Шунда «яшавор, болакай» деб бақирдим. Карабас вазиятни дарҳол тушунди-ю, «шўхлик қилма, бўлмаса сени ҳам боғлаб қўяман» деб уни саҳнадан тушириб юборди. Бундай ҳоллар тез-тез такрорланиб туради. Болалар қандай кўрса ўшандай қабул қилишади. Демак Карабас ўзига нисбатан ғазаб, Буратино эса шафқат уйғота олган. Бу актёр учун жуда муҳимдир.

1965 йил институтни тамомлаган Л. Саъдуллаев театрда ижод қилиш билан бирга Ўзбекистон телевидениеси кўрсатувлари орқали ҳам танила бошлади. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» кўрсатувининг доимий иштирокчисига айланди.

Санъат осмонида «ярқ» этиб порлаган «юлдуз»ни кўплаб режиссёрлар тезда илғаб олишди. «Шум бола»даги Омон, «Қисмат»даги Берди, «Инжа Мамат»даги Мамат, «Одам бўлиш қийин»даги Абдулла, «Баҳор қайтмайди»даги Алимардон, «Эрк» видеофильмидаги Саттор образлари кўплаб телетомошабинлар қалбидан мустаҳкам ўрин олган десак муболаға бўлмайди.

Л. Саъдуллаевнинг муваффақиятли ролларидан яна бири болгар ёзувчиси Панчо Панчевнинг «Тўрт эгизак ҳақида эртак» спектаклидаги эгизаклар образи бўлди. Мазкур спектаклда у бир вақтнинг ўзида тўрт хил характердаги образларни ярата олди. Унинг бу образлари бошқаларидан тубдан фарқ қилади. Эгизаклар ташқи кўринишдан бир-бирларига жуда ўхшасаларда уларнинг ички дунёси тамомила бошқа-бошқа. Шу образлар орқали актёр инсонийлик, меҳр-оқибат, поклик каби хислатлар билан бир қаторда қаллоблик, виждонсизлик, текинхўрлик сингари иллатларни ўта ишонарли қилиб томошабинга етказа олган.

Мазкур спектакль театрда қўйилаётган пайтда асар муаллифи Москвада ижодий сафарда бўлиб, ўз асари қўйилганидан хабар топади ва спектаклни томоша қилиш учун Тошкентга келади. У актёр маҳоратини юксак баҳолайди. Мана шу образлари учун Лутфулла Саъдуллаев Иттифоқ миқёсидаги 1-даражали дипломни қўлга киритди.

— Бир-бирига ўхшамаган ролларни ижро этиш учун турли кўриниш, турли ҳолат талаб қилинади. Характери, дунёқараши тўғри келса ҳам ташқи кўриниши мос келмаслиги мумкин. Сизда ҳам шундай бўлганми!

— Мен ҳамиша Павел Корчагиндек иродали бўлишга ҳаракат қиламан. Агар қаҳрамоним орик бўлса озаман, ёки акси. Масалан, Островский ролини менга топширишди-ю, бироз семизроқлигим туфайли режиссёр иккиланди. Мана шу образни яратишни жуда истаганим учун ҳам тез кунда керакли вазнга тушиб олдим.

Юрий Яковлевнинг «Нуридийдам Володя» пьесасидаги Володя образи актёр учун катта имтиҳон бўлди. Уни жонли қилиб яратиш учун актёр доҳий ҳаёти ҳақидаги асарларни кўплаб мутолаа қилди. Шу билан бирга бошқа театрларда Ленин образини яратган етакчи актёрлар билан суҳбатлашди, маслаҳатлар олди.

Актёрнинг тиришқоқлиги, тинмай изланиши, устозлардан олган ўгитлари ўз самарасини берди. У 1979 йил юксак ижрочилик маҳорати учун Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлди, 1981 йил эса Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист унвонига сазовор бўлди.

Л. Саъдуллаев оиласини кўплаб муштарийларимиз яхши билишади. Унинг умр йўлдоши, доимий партнёри, Ўзбекистон ССЖ Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист Гулчеҳра Саъдуллаевани кўпчилик танийди. Лутфулланинг айтишича, уларнинг тақдирини «Қисмат» боғлаган. Ўшанда театр ва рассомлик санъати институтининг биринчи курс талабаси Гулчеҳра Узукжамол образини юксак маҳорат билан ижро этганди. Шундан сўнг улар кўплаб спектаклларда биргаликда қатнашишди. Саҳнадаги роллар ёшлар тақдирини бир умрга боғлади. Улар оилада ҳам, саҳнада ҳам ҳамкор, ҳамнафас.

1986 йил ташкил этилган «Сатира» театрига уларни бажонидил қабул қилишди. Бу ерда «Тобутдан товуш», «Жанжал», «Адашганлар» спектаклларида етакчи ролларни ижро этишди. Бироқ кўп ўтмай яна болалар театрига қайтишди.

Л. Саъдуллаев фақат роллар яратибгина қолмай, бир неча асарларни саҳналаштирди. Яқинда у О. Шарифнинг «Қаҳқаҳа кечаси»ни, Т. Муҳиддиннинг «Адашганлар» пьесасини катта саҳнага олиб чиқди. Унда етакчи образни маҳорат билан ижро этган ёш актриса Г. Дадамирзаева Ўрта Осиё ва Қозоғистон ёш томошабинлар театрларининг регионал кўригида «Совет аёли» ойномасининг умидли актрисаси» мукофотига сазовор бўлди. Бунда Л. Саъдуллаевнинг ҳиссаси катта, албатта.

Л. Саъдуллаев қаламига мансуб ҳикоя, шеър, интермедиялар рўзнома ва ойномаларда бир неча бор чоп этилган. Унинг «Муҳаббат» номли шеърига эса хонанда А. Отабеков куй басталаган. Шунингдек, «Афғон» йигитларига атаб ёзган «Муродига етмаганлар» пьесаси ҳадемай саҳна юзини кўради.

Лутфулла Саъдуллаевдан нима сабабдан болалар театрини танлаганини сўраганимда, оддийгина қилиб қалби пок, ишонувчан болаларни севаман, деб жавоб берди.

Бугун бетакрор истеъдод соҳиби, «болажон» актёрни кўп минг кишилик мухлислари, касбдошлари, устозу шогирдлари 50 ёши билан муборакбод этишмоқда, Биз ҳам муштарийлар номидан Лутфулла Саъдуллаевни самимий қутлаб, унга янги-янги ижодий парвозлар тилаймиз.

Р. УСМОНОВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

● Суратларда: юқорида (чапда) Л. Саъдуллаев Ойбекнинг Навоий видеофильмида Ҳайдар ролида; ҳинд ёзувчиси Премчанднинг «Келин» спектаклидан кўриниш.

АТРОФ-МУҲИТ МУАММОЛАРИ — МУҲОКАМАДА

«Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятининг экологияси» — яқинда бўлиб ўтган жумҳурият илмий-амалий конференцияси шу мавзуга бағишланди. Бунинг сабаби шундаки, жумҳуриятимизнинг асосий саноат маркази ҳисобланган бу вилоят табиати — суви, ҳайвонот ва ўсимликлар дунёси, об-ҳавоси энг ифлосланган минтақа ҳисобланади.

Ўзбекистон ССЖ «Билим» жамиятининг жумҳурият иқтисодий ва илмий-техникавий тарғибот уйи. Табиатни муҳофаза қилиш бўйича Тошкент вилоят ва шаҳар қўмиталари ташкил этган бу конференцияда олимлар, корхоналар, ташкилотлар, хўжаликлар раҳбарлари, табиатни муҳофаза қилиш бўйича мутахассислар қатнашдилар. Улар уч кун давомида мунозаралар олиб боришди, вилоят табиатини мусаффо сақлаш юзасидан амалга оширилган ишларни қайд қилиш қатори ҳали бу муҳим масалада катта камчиликлар борлигини, атроф-муҳитни ифлослантираётган манбалар жуда секин камаяётганлигини, бу муаммони бартараф этиш бўйича белгиланган тадбирлари доираси торлигини, бунинг устига улар ҳам вақтида амалга оширилмаётганлигини таъкидладилар. Умуман вилоятда экологик вазият ниҳоятда мушкуллигича, кўп жойларда унинг ҳатто инсон саломатлиги учун ҳам хавфли эканлигига етарли баҳо берилмаётганлиги афсусланарли бир ҳолдир.

Конференцияда вилоят ва Тошкент шаҳрида табиат мусаффолигини яхшилаш юзасидан тавсия ишлаб чиқилди.

М. МАҲМУДОВ.

ЁНҒИНДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

Турар жойлардаги иситиш ускуналаридан нотўғри фойдаланиш оқибатида кейинги пайтларда ёнғин содир бўлиши бирмунча кўпайди. Хонадонларда йил бошидан буён юз берган 1875 ёнғиннинг уй эгаларига 85 минг сўм зарар келтирган 245 тасига мана шу сабабдир.

Ҳаво совиши муносабати билан шундай ёнғинлар содир бўлиши эҳтимоли янада ортади.

Тошкент вилоят ижроқўми Ички ишлар бошқармасининг ёнғиндан муҳофаза қилиш бўлими ва вилоят кўнгилли ўт ўчирувчилар жамияти Сизларга печ ва бошқа иситиш ускуналаридан фойдаланишда қўллаш зарур бўлган қуйидаги тадбирларни:

— мўриларни йиғилиб қолган қурумлардан тозалашни;

— печь ва мўрилардаги ёриқларни бартараф қилиш; ўтхона эшикларини таъмирлаш ва уларни соз ҳолатда сақлашни;

— Ўт ёқиш пайтида ўтхоналарнинг эшикчаларини ёпиқ бўлишини таъминлашни:

— Ўт ёқиш туйнуги олдига 50×70 см ўлчовли юзага эга металл листни қоқиб қўйишни;

— печ ёқиш пайтида унинг ёнида ўтин сақлаш, кир қуритиш, ўтхонаси олдида унга ёнма-ён ҳолатда бир кеча-кундузга мос миқдордан ортиқ ўтин тахлаш мумкин эмаслигини;

— ўтхонали печлар катталарнинг доимий назоратида бўлиши кераклигини, печ ёқишни болаларга ишониш ва печ ёқиладиган иморатларда уларни ёлғиз қолдириш мумкин эмаслигини.

ЭСЛАТАДИ

— печкаларга ўт ёқиш учун бензин, керосин ва шунга ўхшаш тез аланга олувчи суюқликлардан фойдаланишни;

— печкаларни ҳаддан ташқари қизиб кетишига йўл қўйишни

МАН ҚИЛАДИ

● Печларни болалар ёқишига рухсат берманг.

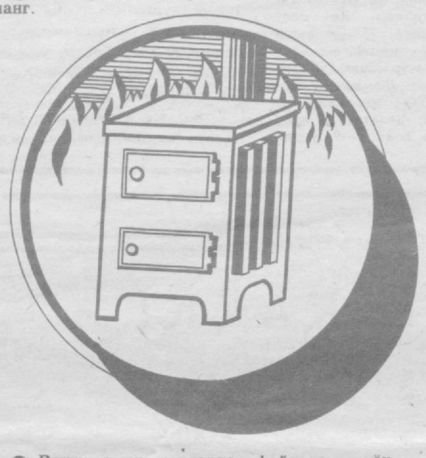

● Вақтинчалик печлардан фойдаланиш ёнғинга сабаб бўлади.

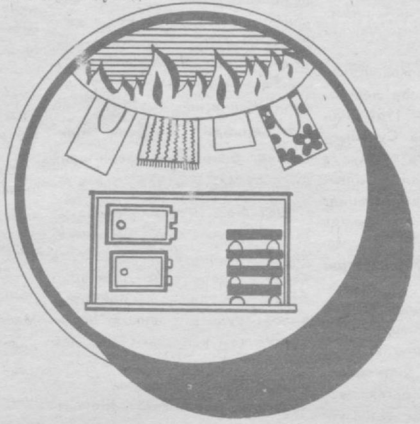

● Ўтин, кийим-кечакларингизни печлар ёнида қуритманг.

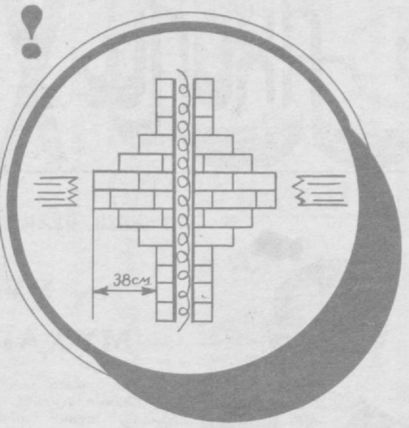

● Мўриларнинг созлигини, тозалигини текширинг.

● Печлар олдида бензин, керосин ва бошқа тез аланга олувчи суюқликлар сақламанг. Улардан печларни ўт олдиришда фойдаланманг.

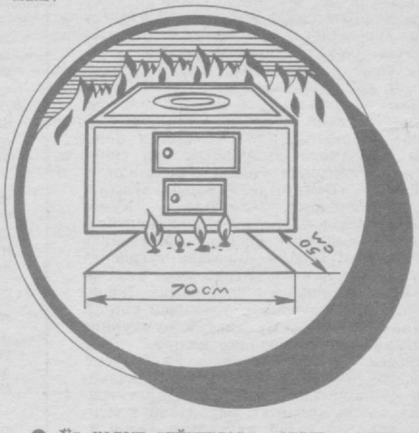

● Ўт қалаш туйнуклари олдига металл листини қоқиб қўйинг.

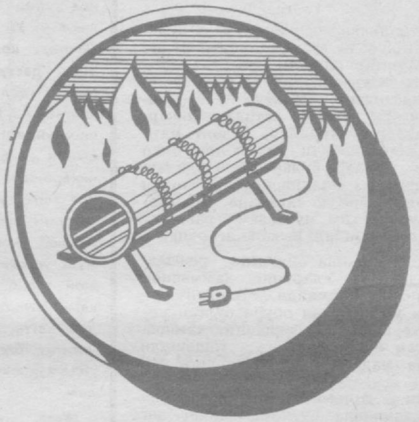

● Қўлбола электр иситгич асбобларини ишлатманг.

Газ билан ишловчи печлардан фойдаланишда газлаштириш ва газни улаш ишларини кўнгилли ўт ўчириш жамияти, уй-жой бошқармаси ва ноҳия (шаҳар) газ бошқармаси рухсатисиз бажармасликни эслатиб ўтамиз.

Уйдан чиқиб кетаётганда ёки уйқуга ётиш олдидан газни ўчириш керак. Акс ҳолда оловнинг узилиши, газнинг сирқиб чиқиши ва тўпланиши портлаш ҳавфи бўлган ёнғинни юзага келтиради.

Газ исини сезишингиз билан чироқни ёқмай, очиқ олов билан фойдаланмасдан туриб дарҳол хонани шамоллатинг, сўнгра содир бўлган носозликни аниқлаб, бартараф қилиш керак.

Печларни жорий таъмирлаш, мўриларни тозалаш, шунингдек янги печларни монтаж қилиш ишларини кўнгилли ўт ўчирувчилар жамиятининг мутахассислари бажаришлари керак. Мазкур ишларни бошқа шахсларга ишониш тавсия этилмайди.

Ёнғинлар кўпинча вақтинчалик печ («буржуйка»)ларнинг қўлланилишидан келиб чиқади. Бунга асосан печ ва мўриларнинг нотўғри ўрнатилганлиги сабаб бўлади. Бундан ташқари ишлатиш давомида чўғдай қизиб кетиши ва унга ёнувчан буюмларнинг тегиб қолиши ҳам ёнғин чиқаради.

Хоналарни иситишда ҳеч қачон «қўлбола» электр иситгич асбобларидан фойдаланманг. Бундай асбобларнинг электр қувватини истеъмол қилиши кучли бўлиб, ўтказгичларда қисқа туташув юз беришига ва ёнғинга олиб келади.

Саноатда ишлаб чиқарилган электр иситгичлардан фойдаланишда электр тармоғини ортиқча кучланмаслигини назорат қилинг. Бунинг учун бир розеткага бир вақтнинг ўзида икки-учталаб ток қувватини қабул қилувчи манбаларни уламанг.

Бу мураккаб бўлмаган қоидаларга амал қилсангиз Сиз иситиш асбобларини ишлатишда ёнғин чиқишининг олдини олган бўласиз. Иситиш печларини ўрнатиш, ишлатиш ва уларга хизмат кўрсатиш масалалари бўйича Сиз ноҳия кўнгилли ўт ўчирувчилар жамиятига ёки ёнғиндан муҳофаза қилиш давлат назоратига мурожаат қилишингиз мумкин.

Тошкент вилоят ижроия қўмитаси Ички ишлар бошқармасининг ёнғиндан сақлаш бўлими

Тошкент вилоят кўнгилли ўт ўчирувчилар жамияти

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ *Социал масалалар бўлими*

1 АҲОЛИ ҲАЁТИ

• *Сўз—янги бўлим мудирига*

РЎЗНОМАМИЗ МУҲАРРИРИЯТИДАН

Социал масалалар бўлимининг ташкил этилиши давр талабидан келиб чиқиб, ички ижодий ишларни қайта қуришнинг энг дастлабки қадамларидан эди. Ўтган йиллар мобайнида мазкур бўлим бир қадар такомиллашиб, ўз йўналишини белгилаб олди, доимий муштарийларига эга бўлди. Халқимиз кунлик турмушининг турли соҳалари билан боғлиқ бўлган хилма-хил ижтимоий масалаларни изчил ва мунтазамроқ ёритиш вазифаси ана шу бўлим зиммасида.

Таниқли журналист Ҳ. Олимжонов янги бўлим ташкил этилгандан бери унга бошчилик қилиб келди. Яқинда уни «Халқ сўзи» жумҳурият рўзномасига ишлаш учун кузатдик. Ана шу муносабат билан тажрибали журналист Эсон Қосимов таҳририят қарори билан ана шу бўлимга мудир этиб тайинланди. Янги йил арафасида Э. Қосимов муштарийлар билан ўз ижодий режалари хусусида ўртоқлашмоқчи. Шундай қилиб, сўз — янги бўлим мудирига.

БИРГАЛАШИБ ИШЛАЙМИЗ

Ўзим ишлаётган «Тошкент ҳақиқати»ни мақтамоқчи, лоф «оти»га миниб, подадан олдин чанг чиқармоқчи эмасман. Фақат муштарийларимиздан келган хатлар, миннатдорчилик мактублари тўғрисида қисқача тўхталмоқчиман.

«Тошкент ҳақиқати» ёрдами билан ноҳақ айбланиб, қамалган ўғлим озодликка чиқарилди», деб ёзади чинозлик ишчи Тўхтасин Йўлдошев. «Тақдир зарбаси» мақоласида тилга олинган ногирон қиз Анора Умаралиева ва унинг оиласига тегишли ёрдам кўрсатилди,— дейилади «Политотдел» жамоа хўжалигидан юборилган мактубда. — Хўжалик қурилиш бригадаси уларнинг уйларини таъмирдан чиқарди». «Матонатли ижодкор Муҳаббат Мирзаева тўғрисида мақола чиқарганлигингиз учун сизларга миннатдорчилик билдирамиз. Ҳозир Ўзбекистон Ёзувчилар Уюшмаси уни ўз оталиғига олди». Бу мактуб жумҳурият Ёзувчилар Уюшмасидан келган. Шунингдек, Рустам Раҳмонов, Рауф Аҳмедов, Жалил Нурматов, Равшан Маҳаматов сингари матонатли кишилар тўғрисида эълон қилинган мақолалар юзасидан ҳам бир талай мактублар олдик.

Хуллас, рўзномамизга мадад сўраб хат ёзган кишилар тақдири учун белни маҳкам боғлаб курашамиз, талашиб-тортишамиз, дийдаси қаттиқ амалдорларни юмшатамиз. Қисқаси, ҳақиқат, адолат тикланишига эришамиз.

Социал масалалар бўлимига хатлар ҳам, одамлар ҳам кўп келади. Кишилар биздан мадад, ёрдам кутадилар. Шунинг ўзи катта ишонч. Бу ишончни янада яхшироқ оқлаш учун бўлимнинг келгуси режаларини тузиб чиқдик. Бундан буён «Аҳоли ҳаёти» рукни остидаги махсус саҳифани бериб борамиз. Уларда вилоятимиз аҳолисининг ҳаётини тўлиқроқ ёритишга, оддий одамлар дард-армонларини, муаммоларни рўзнома саҳифаларига олиб чиқишга ҳаракат қиламиз. Шунингдек, «Аҳоли ҳаёти»да аҳолининг турли табақалари ҳаёт тарзлари ҳақида махсус мақолалар ёритамиз. Муштарийларимиз турли раҳбарларнинг ҳам, оддий фаррошларнинг ҳам қандай ҳаёт кечираётганликлари билан бир қадар танишадилар, ишбилармон кишилар оила, рўзғор тебратиш борасида ўз тажрибаларини ўртоқлашадилар.

Бундан ташқари вилоят жумҳуриятга таниқли давлат ва жамоат арбоблари, халқ депутатлари билан қайта қуриш шароитида социал масалаларимизни қандай ҳал этиш хусусида ҳам суҳбатлар, савдодаги суиистеъмолчиликлар, чайқовчилик иллатларини аниқлаб, халққа билдириш мақсадида рейдлар уюштирамиз.

Жиноятчиликка қарши кураш бўлимимизнинг асосий вазифаларидан бўлиб қолади. Муштарийларимиз «Суд ҳукмидан сўнг», «Суд очерки», «Собиқ жиноятчилар ҳаётидан», «Мактуб йўлга чорлади» сингари рукнлар остида қизиқарли мақолалар ўқийдилар, вилоят маъмурий-адлия хизмати ходимлари олиб бораётган ишлар билан танишадилар. Шунингдек, биз милиционерлар фаолияти, уларнинг турмуш тарзлари, муаммолари хусусида ҳам мунтазам равишда мақолалар ёритишни режалаштирдик.

Хуллас, ҳали биз айтмаган режаларимиз талайгина. Уларнинг ҳаммасини айтсак, қизиғи қолмайди. «Тошкент ҳақиқати»га умид билан обуна бўлган кишиларнинг ишончини оқлашга, ҳамиша улар билан бирга бўлишга, ташвишли кунларида мададга етиб боришга интиламиз.

Албатта, дилимиздаги режаларни амалга оширишда рўзномамизнинг энг фаол жамоатчи мухбирларига таянамиз, уларнинг мададига умид қиламиз.

Эсон ҚОСИМОВ.
«Тошкент ҳақиқати» социал масалалар бўлимининг мудири.

• *Сиз нима дейсиз?*

ТЎЙЛАРИМИЗДАН

1917—1920 йилларда очарчилик бўлгани эсимда. Қашшоқ хонадонларда камдан-кам қозон қайнарди. Ўша пайтларда бойроқ одамлар тўй қилгудек бўлса, биз, ёш болалар ҳам қорнимизни тўйдириш учун ўша томонга югурардик. Ҳозирги тўйларда болакайлар товоқ кўтариб, ошпазга ялинишади. У пайтларда катта ёшдагиларни кутиб олиб, ўшалар қатори болаларга ҳам ош тортиларди.

Никоҳ тўйларида эса болалар умуман қатнашмасди.

Ушбу сатрларни ёзаётиб, ёшлик йилларим эсимга тушиб кетди. 1930 йили уйланганман. Ёшим 20 да эди. Кундузи соат 3 дан то кеч соат 6—7 гача куёв базми бўлди. Дастурхонларга суюқ ош тортилди. Карнай-сурнай, ноғора овозлари авжга чиқди. Бекасам тўн кийган йигитлар бир-бирларига ҳазилнамо муқом қилиб, ўйинни қизитдилар. Кеч соат 6 ларда қариялардан 25—30 киши келиннинг уйидан келишгач, мен ўртоқларим, куёв жўраларим билан келинникига бордик. Домла шу ерда никоҳ ўқиди. Уйга қайтдик. Ўртоқларим тарқалиб, фақат 2 та куёв навкар қолди. Кеч соат 8—9 ларда келин билан 30—40 қавму қариндоши келишди. Ҳовлининг ўртасига гулхан ёқишди. Қиз-жувонлар ўт атрофида айланиб, ашула айтишди. Орадан 1,5—2 соат ўтгач, қиз базми тугади.

У пайтларда қиз базмида бирорта эркак иштирок этмасди. Ичкарида

МИЛЛИЙЛИК

куёв ва келин томон хотин-қизлари бир-бирлари билан тортишмачоқ ўйнашарди. Сўнг куёв болага йўл очиларди. У уйнинг этак томонига бориб, келинни кўтариб, гўшангага кириб кетарди. Янгалар гўшангада келин билан куёвни таништириб чиқишарди. Келин тушган хонадонда ўйин-кулги давом этарди. Ўртага умуман ичкилик қўйилмасди.

Икки-уч кундан сўнг «чорлар» деган маросим ўтказиларди. Ҳар икки томон қудрати етгунча бир-бирига совға-салом топширарди. Ҳозир бундоқ ўйлаб кўрсам, ўша пайтдаги тўйларга, кўпи билан 2—2,5 минг сўм сарфланар экан.

Ҳозир эса ичкиликнинг ўзига шунча пул кетади. Сарполарнику санаб саноғига етолмайсиз. Айниқ... линнинг ота-оналари мустарли... бини чекишади. Негаки, ... гарнитур қилмаса, холодильн... левизор, гилам-пояндозлар ... қизи ўксийди. Магазинларда ... ҳам майли эди-я. Ота-онасини... дан «қиринди» ўтаётганини қи... қаёқдан билади?! У тушунга... лан баъзан қуда томон тушун... ўртада «зиқна», «хасис», дег... чинг сўзлар ўрмалаб қолади... ким «Ҳой, яхшилар, куёв била... лин бахтли бўлиб кетса бўл... матоҳлар кейин топилаверади... майди.

ЙЎҚОЛМАСИ...

«Қиз оши»нинг ўзи катта т... либ кетаяпти. Бундай базмлар... бек миллий куй-қўшиқлари к... кам ижро этилади. Қаёқдаги... лақи мусиқа чалинади, қиз-жув...

ТАҲРИРИЯТДАН: кекса ж... Бизнингча, энди кўплашиб б... га ўхшайди. Ўзимизни оши... қийнашимиздан не фойда! ... рига амал қилиб ўтказсак, ... тибга солсак, кўзлаган мақ... Сиз нима дейсиз, азиз ...

• *Дардли мактуб*

ЭНДИ ҚАЁҚҚА БОРАЙ?

Ҳурматли муҳаррир!

Ичим дардга тўлиб кетди. Уни сизларга айтиб, бўшатмасам, бор гапни очиқ-ойдин ёзмасам бўлмайдиганга ўхшайди.

Камбағал оиладанман. Отам йўқ. Онам маҳаллада дастурхончилик қиладилар. 1981 йили январь ойида Жўра Сулаймонов деган йигитга турмушга чиқдим. Уч фарзандли бўлдик. Лекин, кейинчалик «Сенинг онанг дастурхончи», қабилида пичинг гаплар кўпайди. Иш қилганим, ҳатто ўтириб-туришим уйдагиларга ёқмай қолди. Охири уч болам билан ҳайдаб чиқаришди. Ажралишдик. Чиноз халқ суди уй-жой, мол-мулкни ажримга киритмади. Ажрим қоғозини олгач, турмуш ўртоғим, ўзим сени уй-жой топиб, жойлаб қўяман, кам-кўстингни қилиб бераман, деб катта кетганди. Ахир, йигитку, ёлғон гапирмас, деган уйда ҳужжатга имзо чекиб бердим.

Мана, икки йилдан бери судма-суд, идорама-идора қатнайман. Чиноз шаҳар Советига «дод» деб бордим. Лекин ижроия комитетидагилар аризамни қўлимдан олмади ҳам. «Уч болангнинг ҳаққини ўзинг қайнотангникидан ажратиб ол», деди у. Ноҳия нотариал идораси ҳовли-жойни қайнотамнинг қизи Жаннатнинг номига ўтказиб берибди. Ҳолбуки, Жаннатнинг бинойидек ҳовли-жойи бор, ўзларига етарли.

1989 йили собиқ судья С. Жамолов уч боласи билан келин бўлиб тушган уйда яшашга ҳақли, деб қарор чиқариб берган эди. Қайнотам вилоят судига шикоят ёзди. Бу суд ҳам қарорни тўғри, деб топди. Қайнотам олий судга борди. Олий суддан жавоб келгунча ҳовли-жой Жаннатнинг номига ўтказиб қўйилди. Ниҳоят олий суддан жавоб келди. Қайта суд бўладиган бўлди. Афсуски, яна менинг даъвоимни ўринсиз деб топишди.

Мен қайнотам ва қайнонамнинг ҳурматини жойига қўймаган юзларига сапчиган бўлсам ҳам алам қилмасди. Уларнинг дуосини олай, деб айтганларини бажардим, ишлама дедилар, ишламадим. Ахир, айбим нима? Айбим, камбағал оиладанлигим, бой-бадавлат қариндошларим йўқлигидами? Ҳозир турмуш ўртоғим бошқага уйланиб, Ўш томонларда яшаяпти.

Ҳурматли муҳаррир, айтинг, нима қилай?, Яшаш жонимга тегиб кетди. Онамнинг уйида тураверай десам, икки хонали лой сувоқ уй, ҳатто поли ҳам йўқ. Икки укам бор. Маслаҳат беринг, қачон мендек жигар-бағри куйган аёлнинг арз-додига қулоқ солишади?

Раъно СУЛАЙМОНОВА,
Чиноз шаҳри.

ТАҲРИРИЯТДАН: Дарҳақиқат, Раънонинг арз-додига ким қулоқ солади! Унинг собиқ турмуш ўртоғи бировнинг этагидан ушлаб кетган, қайнота келинни уйига киргизмаётган бўлса, томошабин бўлиб қараб тураверамизми! Эҳтимол, Чиноз ноҳияси ижроия комитети раиси Э. А. Бердиев бу масала билан жиддийроқ шуғулланиб, сарсон-саргардон аёлга бирор бошпана топиб берар!

СУРАТЛ...

КИР СОВУНГА... ТАЛОН ЙЎҚ

Эй худо, бу қандай замон бўлдики, кир ювишга совун тополмасанг, гўшт олишга навбатга туриб, кўзинг кўкариб, кўйлагинг йиртилиб чиқса?!

Мен ноҳиядаги «Барака» ижарачилар уюшмаси бошқарувининг ҳуқуқшуноси бўлиб ишлайман. Яшаш жойим — «Ахангаранцемент» бирлашмасига қарашли ёшлар ётоқхонаси. Бир неча ҳафтадирки, кир совунга талон ололмайман. Ишхонамдан сўрасам, яшаган жойингиздан олинг, дейишди. Яшаш жойимда эса бунақа талонлар отлиққа ҳам йўқ экан. Начора, кирларимни совунсиз ювдириб юрибман...

Колхозчи ва ишчилар, давлат идораларида ишлайдиганлар ноёб буюмлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, кир совунлар билан таъминланиб, туришади, уларга мазза, деб ҳаёллашса керак. Ана шу идоралардан бирида ишлайдиган менинг аҳволим эса кўриб турганингиздек, ночор. «Барака» ходимларининг ҳам ҳасратидан чанг чиқаяпти. Уларга озиқ-овқат маҳсулотлари, ноёб моллар камдан-кам ажратилади.

Тўғри, ҳозир аҳвол оғир. Бозорга бориб, гўшт танлаб олишларимиз қолиб кетди. Қассоб олдимизга гўшти шилиб олинган суяк ташласа ҳам шукур қиламиз. Шундай оғир пайтда барча тақсимот ишларини касаба уюшмаларига топшириш мумкин эмасмикин? Бундан ташқари, давлат идоралари ходимларига хизмат қиладиган алоҳида дўкон ташкил этиш қийинмикин?

Ф. ПАРДАЕВ,
Оҳангарон ноҳиясидаги «Барака» ижарачилар уюшмаси ҳуқуқшуноси.

• Сиз нима дейсиз?

30—40 қавму қариндо-
Ҳовлининг ўртасига
. Қиз-жувонлар ўт ат-
иб, ашула айтишди.
соат ўтгач, қиз баз-

қиз базмида бирорта
к этмасди. Ичкарида

...ЛИЙЛИК

томон Хотин-қизлари
илан тортишмачоқ ўй-
куёв болага йўл очи-
нг этак томонига бо-
кўтариб, гўшангага
. Янгалар гўшангада
уёвни таништириб чи-
н тушган хонадонда
ом этарди. Ўртага уму-
ўйилмасди.

дан сўнг «чорлар» де-
ўтказиларди. Ҳар икки
етгунча бир-бирига
топширарди. Ҳозир
кўрсам, ўша пайтдаги
ли билан 2—2,5 минг
экан.

нкиликнинг ўзига шун-
Сарполарнику санаб

саноғига етолмайсиз. Айниқса, келиннинг ота-оналари мустарлик азобини чекишади. Негаки, мебель, гарнитур қилмаса, холодильник, телевизор, гилам-пояндозлар олмаса қизи ўксийди. Магазинларда бўлса ҳам майли эди-я. Ота-онасининг ичидан «қиринди» ўтаётганини қиз бола қаёқдан билади?! У тушунгани билан баъзан қуда томон тушунмайди, ўртада «зиқна», «хасис», деган пичинг сўзлар ўрмалаб қолади. Ҳеч ким «Ҳой, яхшилар, куёв билан келин бахтли бўлиб кетса бўлди, бу матоҳлар кейин топилаверади», демайди.

ЙЎҚОЛМАСИН

«Қиз оши»нинг ўзи катта тўй бўлиб кетаяпти. Бундай базмларда ўзбек миллий куй-қўшиқлари камдан-кам ижро этилади. Қаёқдаги шалдақи мусиқа чалинади, қиз-жувонлар, йигитлар даврада «зикр» тушадилар. Улар орасида андиша, — ҳаё-шарм каби фазилатлар йўқ. Арақ-винолар сувдек оқади...

Маҳалламизда «қиз оши»га куёв томон вакилларининг келиши таъқиқланган. Ичкилик қўйилмайди. Лекин, айрим «оғзи катта»лар тартибни бузиб қўядилар. Тўй комиссияси таклифи билан бундай тўйларга бормаймиз, тўй бошилик қилмаймиз.

Ҳозир бозор иқтисодиётига ўтаяпмиз. Менимча, тўйларимизни ҳам ана шу тартибга мослаштиришимиз, ортиқча чиқимларни камайтиришимиз лозим. Энг муҳими — тўй маросимларимизнинг миллийлиги, ўзига хослигини тиклайлик.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
жумҳуриятда хизмат кўрсатган маданият ходими, Тошкент шаҳар, Киров ноҳиясидаги «Янгиариқ» маҳалла комитети аъзоси.

ТАҲРИРИЯТДАН: кекса жамоатчи мухбиримиз ҳақ гапларни ёзибди. Бизнингча, энди кўплашиб бу борада бир фикрга келмасак бўлмайдиганга ўхшайди. Ўзимизни ошиқча чиқимлар, ҳисобсиз ҳаражатлар билан қийнашимиздан не фойда! Агар тўйларимизни ота-боболаримиз удумларига амал қилиб ўтказсак, маҳалла комиссиялари ишларини қатъий тартибга солсак, кўзлаган мақсадимизга албатта эришамиз.
Сиз нима дейсиз, азиз муштарийлар!

• «Аҳоли ҳаёти» мулоқоти

ХИЗМАТЛАРИ УНУТИЛМАЙДИ

Улуғ Ватан уруши йилларида фронт ортида хизмат қилган, ўз меҳнатлари билан жангчиларни руҳлантирган кишилар ҳақида кам ёзилади. Аслини олганда, улар ҳам қаҳрамонлардан қолишмайди. Ўзи емай, фронтга тўплаган, ўзи юпун кийинса ҳам жангчиларга иссиқ кийимлар юборган оддий кишилар бугунги кунда анча кексайиб қолишди. Кўпчилиги ватанимизнинг орден, медаллари билан тақдирланишган.

Биз яқинда Ўзбекистон ССЖ социал таъминот вазирининг ўринбосари Акром Жумаевич Нарзиев билан ана шу ҳурматли одамлар хусусида суҳбатлашдик.

— Акром Жумаевич, Улуғ Ватан уруши йилларида фронт ортида хизмат қилган кишиларга берилган имтиёзлар, яратилаётган қулайликлар тўғрисида гапириб берсангиз?

— Ўша оғир йилларда мамлакат ичкарисида ғалабага ишониб, меҳнат қилишнинг ўзи қаҳрамонлик. Ҳукуматимиз бундай кишиларни эъзозлаб, бир қанча имтиёзлар яратди. Масалан, пенсионер бирор корхона, ташкилот ёки муассасада ишлаб, ўзлуксиз ва умумий иш стажига эга бўлганда, у 1983 йил, 1 январдан ёки ундан кейин ишлаб турган — турмаганлигидан қатъий назар, кексалик нафақасига 20 фоиздан қўшимча пул олиши мумкин. 80 сўмгача нафақа оладиганларга шифокор тавсиясига кўра дори-дармонлар 50 фоиз арзон нархда берилади. Шунингдек бундай кишилар боғ — уйлар қуриш учун давлатдан ҳеч қандай шартсиз қарз ҳам оладилар. Боғдорчилик ширкатларига аъзо бўлишда, телефон ўрнатишда, уйларини таъмирлашда устунлик ҳуқуқидан фойдаланишади. Фронт ортида хизмат қилган ветеранлар меҳнат таътилларини ўзларига қулай пайтда олиш ҳуқуқига ҳам эга. Пенсияга чиққанларида эса ишлаган пайтларида даволанган поликлиника хизматидан фойдаланаверадилар. Бу имтиёзлар 1988 йил, 1 январдан жорий этилган.

Бундай кишилар имтиёзли равишда санаторий ва дам олиш уйларига йўлланмалар олишлари мумкин. Улар мамлакат курортлари учун йўлланмаларга имтиёзли нархда хақ тўлайдилар. Касаба уюшмаларининг маданият уйлари ва саройларида имтиёзли хизматдан фойдаланадилар.

Баъзан Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ўзларига яратилган имтиёзларни яхши билмайдилар. Шунинг учун уларга ўз имтиёзлари тўғрисида маълумотлар бериб туриш зарур, деб ўйлайман. Яқинда Ўзбекистон ССЖ Вазирлар Кенгаши Ватан уруши йилларида меҳнат фронтларида қатнашганлар учун бир қатор имтиёзлар беришга қарор қилди. Ана шу қарорга биноан коммунал хизматлар учун тўланадиган хақ 30 фоиз қисқартирилади, корхона, ташкилот ва муассаса, жамоа хўжаликлари ўзларида меҳнат қилган ветеранларга оталиқ ёрдами кўрсатадилар. Уларда илгари ўзлари фойдаланган барча имтиёзлардан фойдаланиш ҳуқуқи сақланиб қолади.

Суҳбатни
Юлдуз МИРЗАКАРИМОВА
ёзиб олди.

• Муҳарририятга хат

ҚИЗИМНИНГ ТУРМУШИНИ БУЗАЙМИ?

Ҳурматли муҳаррир! Рўзномангизнинг шу йил, 22 сентябрь сонида босилган «Онахоннинг кўз ёшлари» сарлавҳали мақолада бизнинг оиламизнинг аянчли турмуши, ноқулай шароитлари тилга олинганди. Октябрь ноҳия ижроия комитети раҳбарлари «Сизни рўзномага ёзишибди, ўзи нима гап?», деб бирор марта келишгани йўқ.

Ниҳоят юқори идоралардан биридан Тошкент шаҳар ижроия комитетига сим қоқишиб, бу оилани уй-жой билан таъминланглар, дейишди. Шаҳар ижроия комитетида эса Октябрь ноҳия ижроия комитетига хат ёзиб беришди. Хуллас, бўзчининг мокиси бўлиб қолдим, идорама-идора юравериб чарчадим.

Турмушга узатган қизим Лобар Шермуҳаммедова қайнонасиникида шароит йўқлиги учун меникида яшаяпти. Бир куни маҳалла комитети раиси Олим Толипов «Қизингизни пропискадан ўчиринг, ёки эридан ажралди, деган қоғоз олиб келинг. Бўлмаса уй ололмайсиз, деди. Юристга учрашган эдим, у: «Сиз қизингизни уй-жойли қилиб, пропискадан ўчирмасликка ҳаққингиз бор», деб айтди.

Мен қизимнинг турмушини бузишни истамайман. Лекин каталакдек жойда яшаш ҳам жонимга тегиб кетди. Ёрдам беринглар.

Ф. МАНСУРОВА,
Октябрь ноҳияси, Гусев кўчасидаги 35-а уй бекаси.

ТАҲРИРИЯТДАН: Яқинда Ф. Мансуровалар яшаётган хонадонда бўлдик. Тўғриси, тўкилиб кетай деб турган тор бинода яшаш шароити умуман йўқ. Биз Октябрь ноҳия ижроия комитети ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети раҳбарлари диққатини бу масалага яна бир бор жалб қилмоқчимиз. Наҳотки, қиш арафасида хароб аҳволда яшаётган оилани уй билан таъминлаш шунчалик қийин бўлса?!

...ДА

омитети-
қў-
«Уч бо-
нинг қай-
иб ...л»,
ал до-
тамнинг
га ўтка-
и, Жан-
ли-жойи

удья С.
лан ке-
яшашга
чиқариб
айнотам
т ёзди.
ри, деб
й судга
жавоб
Жаннат-
қўйилди.
жавоб

келди. Қайта суд бўладиган бўлди. Афсуски, яна менинг даъвоимни ўринсиз деб топишди.

Мен қайнотам ва қайнонамнинг ҳурматини жойига қўймаган юзларига сапчиган бўлсам ҳам алам қилмасди. Уларнинг дуосини олай, деб айтганларини бажардим, ишлама дедилар, ишламадим. Ахир, айбим нима? Айбим, камбағал оиладанлигим, бой-бадавлат қариндошларим йўқлигидами? Ҳозир турмуш ўртоғим бошқага уйланиб, Ўш томонларда яшаяпти.

Ҳурматли муҳаррир, айтинг, нима қилай?, Яшаш жонимга тегиб кетди. Онамнинг уйида тураверай десам, икки хонали лой сувоқ уй, ҳатто поли ҳам йўқ. Икки укам бор. Маслаҳат беринг, қачон мендек жигар-бағри куйган аёлнинг арз-додига қулоқ солишади?

Раъно СУЛАЙМОНОВА,
Чиноз шаҳри.

...арҳақиқат, Раънонинг арз-додига ким ... собиқ турмуш ўртоғи бировнинг эта... қайнота келинни уйига киргизмаётган ...ўлиб қараб тураверамизми! Эҳтимол, ...ия комитети раиси Э. А. Бердиев бу ...дийроқ шуғулланиб, сарсон-саргардон ... топиб берар!

СУРАТЛАРДА: маҳалладаги йиғилишдан лавҳалар.

У. УСМОНОВ суратлари.

• Ибратли анъаналар

МЕҲР-ШАФҚАТ ҲАМИША КЕРАК

Бугунги кунда анча дағаллашиб кетдик, меҳр-шафқатдан йироқлашиб бораяпмиз. Шунинг учун ҳам кўпни кўрган қарияларимиз ёшлар қалбида инсонийлик туйғуларини уйғотиш учун барча имкониятлардан фойдаланмоқдалар.

Акмал Икромов ноҳиясидаги «Оқтепа» маҳалласида аҳоли зич яшайди. Айниқса, кўпболали оилалар сероб. Бундан ташқари, Улуғ Ватан уруши ветеранлари, байналмилалчи жангчилар, уруш ногиронлари истиқомат қилишади. Уларнинг кўпчилиги ўзлари учун яратилган қулайликлар, имтиёзларни яхши билмайдилар.

Яқинда шу маҳаллада меҳр-шафқат йиғилиши бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан Тошкент шаҳар социал таъминот бошқармаси бошлиғи Х. У. Турсунова, шу бошқарма бошлиғи муовини Т. К. Рихсихўжаевлар давлатимиз яратган қулайликлар ҳусусида гапирдилар. Меҳр-шафқат ва саломатлик совет фондининг Тошкент шаҳар бўлими вакиллари М. С. Усмонхўжаев, Е. В. Барановалар маҳалла аҳолиси саволларига жавоб бердилар.

Йиғилишда кўп болали оилалар, ногирон байналмилал жангчиларга моддий ёрдам кўрсатилди.

Л. ДЕРГУНОВА.

...шти ши-
...ташласа
Шундай
тақсимот
ошмала-
ин эмас-
ташқари,
ходимла-
ган ало-
тиш қи-

...ДАЕВ,
...ниясидаги
...р уюш-

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Бозор иқтисодиёти арафасидаги вилоятимиз аҳолиси ҳаётида муаммолар, тил учида турган гаплар, айтилмаган дардлар жуда кўп. Биз бундан буён сиз азиз муштарийлар билан ҳамкорликда ана шулар ҳақида фикр юритамиз, яхшироқ яшаш йўлларини қидирамиз.

Сиз яшаётган ноҳия, қўрғон, қишлоқ ва маҳаллада қандай муаммолар бор? «Аҳоли ҳаёти»нинг бундан кейинги сонларида нималар ҳақида ҳикоя қилишимизни истайсиз? Ана шу ҳақда таҳририятимизга албатта ёзиб юборинг.

Азиз муштарийлар, хат-хабарларингиз, мулоҳаза ва таклифларингизни кутамиз.

МУҲАРРИРИЯТ.

Шарқ мамлакатлари рўзномалари саҳифаларида

ГАЗЛИ СУВНИНГ ФОЙДАСИ

Америкалик олим Тео Одом ғалати бир кашфиёт қилди. Қизиғи шундаки, газли сув тухум пўчоғини мустаҳкамлар экан. Узоқ вақт олиб борилган тажрибалардан сўнг олим ўз ғояси тўғрилигини исбот этди. Агар товуқларга оддий сув ўрнига газли сув берилса, уларнинг тухуми анча маҳкам бўлар экан. Бу эса тухумларни транспортда ташиш ва сотиш пайтида уларнинг синиб нобуд бўлишини камайтиради.

(Миср, «Ал-Аҳром» рўзномасидан).

ХХ АСР ҚУЛЛАРИ

Жаҳонда, шу жумладан Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги баъзи мамлакатларда қуллик шакллари муайян тарзда ҳануз сақланиб қолган. Маълумотлар шундан далолат берадики, ҳозир дунёда 200 миллиондан ортиқ киши қуллик шароитида яшамоқда. Уларнинг қисмати крепостнойлик даври жабр-зулмини бошидан кечирганларнинг турмушидан ҳам оғирроқдир.

Айниқса Суданда фуқаролар урушидан сўнг одамларни қул қилиб сотиш ва сотиб олиш авжига чиқди. Қуролланган баъзи араб қабилалари ҳамон одамларни ўғирлаб кетиш билан шуғулланадилар.

Лотин Америкасида қуллар 8 миллион кишини ташкил қилади. Африка мамлакатларида эса уларнинг сони бундан ҳам кўпроқ. Осиёда меҳнатнинг мажбурий шакли кенг ёйилган. Ҳиндистонда ҳозирга қадар 200 минг киши мажбуран ва текин ишлатилади. Аммо, Британия қулликка барҳам бериш жамиятининг маълумотларига кўра, бундай кишиларнинг сони Ҳиндистонда 5 миллиондан ортиқдир. Улар ғишт заводларидаги ўчоқлар ёнида, шахталарда ва шунга ўхшаш жойларда меҳнат қиладилар.

Ҳиндистон, Покистон, Бангладеш ва Шри-Ланка каби мамлакатларда 50 миллионга яқин бола мажбурий меҳнатга тортилган бўлиб, улар ярим қуллик шароитида яшайди. Филиппиндаги қандолат фабрикаларида, Марокаш ва Туркиядаги гиламдўзлик ишларида, Лотин Америкасидаги гиёҳвандлик туфайли бойлик орттирадиган соҳаларда, Шри-Ланкадаги чойзорларда меҳнат қилаётган болалар жуда қулай ва энг арзон ишчи кучи ҳисобланади.

Ҳиндистон тўқимачилик корхоналарида 100 мингдан зиёд ўғил болалар ишлайди, уларнинг аксарияти 6 ёшга ҳам етмаган. Болаларнинг 15 фоизи мажбурий меҳнатга жалб этилган, чунки улар корхона эгалари томонидан сотиб олинган.

Таиландда фоҳишабозлик авж олиб бораётир. Бунда хушрўй қизчалар ҳамда ёш-ёш ўғил болалардан фойдаланмоқдалар.

[Покистон, «Жанг» рўзномасидан].

МИТТИ «ТАРЖИМОН»

Сўнгги вақтларда Японияда қилинаётан ихтиролар одамларни ҳайратга солмоқда. Энг янги ихтиролар жумласига киради. Мазкур аппаратнинг ҳажми оддий телефон эшитгичи билан баробар. Унга инглиз тилида бир икки иборани талаффуз қилишингиз биланоқ митти «таржимон» ойнасида ўша гапингизнинг япон тилидаги аниқ таржимаси пайдо бўлади.

Б. РАСУЛОВ тайёрлаган.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ СИРТҚИ ТАЪЛИМ МАКТАБИ

АЛИФБОНИ ЎРГАНАМИЗ

(Олтинчи дарс)

ҲАРАКАТЛАР

Маълумки, араб алифбоси ундош товушларга асосланган ёзув. Бу ёзувда қисқа А,И, (Э,Е) У (Ў) унлиларини ифодаловчи ҳаракатлар катта аҳамиятга эга. Улар, ёзувда ҳарфларнинг ости ва устига (белги) аломатлар қўйиш билан ифодаланади. Афсус, бу аломатлар ўтмишда яратилган кўплаб асарларда тушириб қолдирилган. Фақат тилга оид баъзи бир манбаларда, асосан исломнинг муқаддас китоби Қуръони Карим да сўзларни тўғри ўқиш, тўғри талаффуз қилиш учун ҳаракатлар мунтазам равишда қўйиб борилган. Инқилобдан илгари бошланғич савод чиқариш учун чоп этилган ўқув қўлланмаларида ҳам ҳаракатлар мунтазам қўйиб кўрсатилган. Чунки, у сўзни ўқишда калит вазифасини бажарган. Лекин ўз ўрнида ҳаракатларнинг қўлланмаслиги шатранж ўйини сингари кишини фикрлашга ундаган. Шунинг учун ҳам баъзан бу ёзувни тафаккур ёзуви дегинг келади. Араб алифбосида битилган манбаларни тўғри ўқиш учун ўқувчи фақат ҳарфларнинг имлосини билибгина қолмай, балки маълум даражада сўз бойлигига, муайян савия, малака, кўникмага ҳам эга бўлиши талаб этилади.

I. ФАТҲА – қисқа унлиларни ифодаловчи ҳаракатларнинг биринчиси. Форс-тожик тилида бу аломат "забар" деб юритилади. Бу аломат ёзувда ҳарфнинг устига бир қия чизиқча қўйиш билан қисқа А унлисини ифодалайди. Ёзувдаги кўриниши: (---).

Масалан: дарбадар دَربَدَر

اَ دَ ذَ رَ زَ ژَ بَ تَ ثَ پَ

М. АБДУЛХАЙРОВ. Р. ЖУМАНИЁЗОВ

ОЙНАИ ЖАҲОНДА

Душанба

17 ДЕКАБРЬ

✦ ЎзТВ I

18.05 Янгиликлар. 18.10 Ҳақиқатга яқинроқ воқеа. Мультфильм. 18.20 Илк қадамлар. 19.00 Сиҳат-саломатлик. 19.30 Ахборот. 19.50 Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси чангчилар ансамблининг концерти. 20.30 Ахборот. 20.50 Рақслар гулдастаси. 21.30 «Время». 22.00 Санъат олами. 22.50 Ғариб чоллар. Бадиий фильм.

✦ ЎзТВ II

19.05 «Ассалому алайкум». Мусиқий кўрсатув. 20.05 Спринт. 20.20 Айни ҳаракат пайти. 20.50 Саратон. Фильм-концерт.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Армон. Бадиий фильм.

✦ МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 Ҳақгўйликнинг аччиқ меваси. Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 10.05 Коммунизмдан сўнг. Телевизион ҳужжатли фильм. 10.25 И. С. Тургенев. Муму. Ленинград академик Малий театри фильм-спектакли. 12.10 Коллаж. 12.15 А. Петерсон. 7-симфония. ССЖИ давлат телерадиосининг Катта симфоник оркестри ижро этади. 12.55 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездининг очилиши. Кўрсатув тугагач — мамлакат фольклор коллективларининг концерти. 17.00 Россия тароналари. Халқ қўшиқлари ижрочилари I Бутунроссия телерадио танловининг очилишига бағишланган концерт. 19.00 «Время». 19.30 Сиёсий мулоқотлар. Ислом ва сиёсат. 20.00 Ф. Мендельсон. Фортепьяно ва оркестр учун 1-концерт. 20.35 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. Барча дарёлар оқади. Саккиз серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30 «Время». 22.00 Бир куни Кусковода. Л. Якобсоннинг хореографик миниатюралари. 22.35 Муаллифлик телевидениеси. 23.50 ТСН.

✦ МТ II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15, 10.25 «Менсиз». Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.45 Теварак атроф билан танишиш. 2-синф. Парда очилганда. 9.55 Итальян тили. 11.05 Казимир Малевич. Илмий-оммабоп фильм. 11.35 Астрономия. 11-синф. Сайёралар. 12.05 Онам, дадам ва мен. Бола икки ёшга тўлганда. 12.35 Винтик ва Шпунтик — қувноқ усталар. Мультфильм. 12.55 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездининг очилиши. 17.30 Лайлакча. Мультфильм. 17.35 РСФСЖ шаҳарлари телестудиялари. Ўқитувчи. Мухен посёлкасидаги ўрта мактабда учрашувлар. 18.05 Телевизион мусиқий абонемент. 18.55 Коллаж. 19.00 «Время». 19.30 Грузин халқ қўшиқларининг 1 халқаро фестивали. 20.00 Замонавий мауглилар ҳаётидан. 20.35 Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.50 Александр Вертинский: мен уйимга қайтдим. 22.25 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. Канада — Финляндия терма командалари. В. И. Ленин номидаги Марказий стадион Спорт саройидан кўрсатилади.

✦ ✦ ✦

Сешанба

18 ДЕКАБРЬ

✦ ЎзТВ I

11.30 Хоҳ ишон, хоҳ ишонма. Мультфильм. 11.50 Такрорий фильмлар экрани. Олис масофага югуриш усули. Бадиий фильм. 18.05 Янгиликлар. 18.10 Егор бобонинг олди-қочди эртаклари. Мультфильм. 18.20 Мактаб ўқувчилари учун. Билимимиз — қанотимиз. 18.50 Қурилиш жабҳаларида. Жумҳурият уй-жой қурилиши муаммолари ҳақида. 19.30 Ахборот. 19.45 Фармон ва ижро. Ҳарбий хизматга чақириш масалалари бўйича бевосита мулоқот. 20.30 Ахборот. 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 «Время». 22.00 Мовий тошлар ёки ҳақиқатдан узоқ воқеа. Бадиий фильм.

✦ ЎзТВ II

19.05 «КОАПП» туркумидан мультфильмлар программаси. 19.35 Эсдалик учун дастхат. 20.05 Қиш охирида. Бадиий фильм. 21.20 Мери учун турналар. Телефильм.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Сухандарони Ҳамзабон. 22.45 Резидентнинг қайтиши. Бадиий фильм. 1-серия.

✦ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Ҳақгўйликнинг аччиқ меваси. Тўрт серияли телевизион бадиий фильм, 2-серия. 10.10 Севаман, ўпаман, кутаман. Ҳужжатли фильм премьераси. 10.30 Севгини шарафлаганнинг умри боқий бўлсин. Концерт. 10.55 Мультфильмлар. Ҳўтикчанинг орзуси. Сеҳрли чироқ. Қорбобонинг Янги йил арчаси. 11.30 Бу бўлган... бўлганди... 11.55 Болалар соати. 12.55 Коллаж. 13.00 «Время». 13.40 Шаҳмат бўйича жаҳон чемпионатида. 16.00 Бор бўл, мусиқа. 16.45 Биз ва иқтисодиёт. КамАЗ бугунги кунда. 17.30 Дўхтир Айболит. Мультфильм, 1, 2, 3, 4, 5-сериялор. 18.20 200-юк. Армиядаги Уставга ҳилоф муносабатлар муаммосига доир. 19.00 «Время». 19.30 Г. В. Свиридов туғилган куннинг 75 йиллигига. Композитор асарларидан концерт. 20.25 Долзарб интервью. 20.40 Барча дарёлар оқади. Саккиз серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 «Время». 22.00 Россиянинг парлашент хабарномаси. 22.15 Сўз. Адабий-бадиий программасига илова. Останкино концерт студиясида ёзувчи В. Кожиновнинг китобхонлар билан учрашуви. 00.15. ТСН. 00.30 Сизга қўшиқ куйлаб бераман. Муаллифлик қўшиқлари III Москва анжумани. 01.10 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида.

✦ МТ II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Торонтодаги мўъжиза. Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Жўғрофия. 8-синф. ССЖИнинг ер ресурслари. 10.05 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.35, 12.40 Биология. 6-синф. Баргнинг аҳамияти. 11.55 Билимдонлар учун машқ. 13.00 Такрорий телефильмлар сеанси. Дадамга нима бўлди. 14.15 Ритмик гимнастика. 17.50 Вертикаль. Концертдан олдин. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 18.10 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездидан. 20.10 Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар! Мўъжиза-мўйқалам. 20.30 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездида. 21.30 «Время». 22.00 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. Швеция — ЧСФЖ терма командалари. 2 ва 3-даврлар. В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг Спорт саройидан кўрсатилади.

✦ ✦ ✦

Чоршанба

19 ДЕКАБРЬ

✦ ЎзТВ I

11.30 Қувонч. Болалар учун фильм-концерт. 12.00 Такрорий фильмлар экрани. Жабрланувчиларнинг даъвоси йўқ. Бадиий фильм. 18.05 Янгиликлар. 18.10 Гуслярдаги ажойиботлар. Мультфильм. 18.30 Қалбим қўшиқлари. Фильм-концерт. 19.00 Жамоат ташкилотларида. Ўзбекистон ёшлар ташкилотининг байналмилалчи жангчилар уюшмаси ҳақида. 19.30 Ахборот. 19.50 Мустақиллик ва бозор иқтисодиёти. 20.20 Тижорат хабарлари. 20.30 Ахборот. 20.50 Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллигига. Мутал Бурхоновнинг «Алишер Навоий» операси ҳақида. 21.30 «Время». 22.00 Товон тўлов. Бадиий фильм.

✦ ЎзТВ II

19.05 Кўрсатув ўтди, нима ўзгарди. 19.50 Мангу йўл. Телефильм. 20.00 «Тошкент» хабарлари. 20.10 Суҳбатга чорлаймиз. Тошкент шаҳар Фрунзе ноҳияси аҳолисининг саволларига ноҳия турар-жой бошқармаси ходимлари жавоб берадилар. 21.00 Давлат хавфсизлик қўмитаси ва ошкоралик.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Ҳаёти деҳот. Тележурнал. 22.50 Резидентнинг қайтиши. Бадиий фильм. 2-серия.

✦ МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 Ҳақгўйликнинг аччиқ меваси. Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 10.05 Бор бўл, мусиқа. 10.50 Олам кинокамера кўзгусида. 11.50 Наташа учун эртак. Мультфильм. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 «Время». 17.15 Э. Грач чалади. 18.00 Болалар соати. 19.00 «Время». 19.30 Дўхтир Айболит. Мультфильм. 6-серия. 19.40 Чемпионларнинг маслаҳатлари. 20.25 Шеърият лаҳзалари. 20.30 Александр Левшин куйлайди. 20.40 Барча дарёлар оқади. 8-серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 21.30 «Время». 22.00 Э.де Филиппо. Итальян латифалари. Ленинград Экспериментал театри фильм-спектаклининг премьераси. 23.35 Коллаж. 23.40 Босқичлар. 00.55 ТСН.

✦ МТ II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Енлик-Кебек ва Мухтор Авезов. Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Табиатшунослик. 3-синф. Бизнинг момиқ дўстларимиз. 10.05 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Немис тили 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.35, 12.35 Адабиёт. 7-синф. Н. А. Некрасов. Аёзбобо. 12.05 Альтайир юлдузлари. 13.05 Такрорий телефильмлар сеанси. Умидворлик билан кутаман. 1-серия. 17.30 Чувашистон Давлат ашула ва рақс ансамблининг концерти. 18.15 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездида. 20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! Қўлбола эртаклар. 20.30 ССЖИ халқ депутатларининг тўртинчи съездида. 21.30 «Время». 22.00 РСФСЖ шаҳарлари телестудиялари. Ибодатхона сари машаққатли йўл. 22.25 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. Швеция — Канада терма командалари. В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг Спорт саройидан кўрсатилади.

✦ ✦ ✦

Пайшанба

20 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

11.30 Йигитча. Болалар учун фильм-концерт. 12.00 Такрорий фильмлар экрани. Баъзида эслаб қўй. Бадиий фильм. 18.05 Янгиликлар. 18,10 Медуза нимани эшитиб қолди? Мультфильм. 18.20 Болалар учун. Қўғирчоқлар — менинг дўстларим. 19.00 Бугун— Чекистлар куни. 19.30 Ахборот. 19.45 Тилга эътибор. 20.30 Ахборот. 20.50 Ўзбекистон ССЖ Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади. 21.00 Кўхна созлар. Сурнай. 21.30 «Время». 22.00 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм премьераси. 1-қисм.

✦ ЎзТВ II

19.05 Шаҳримиз мероси. 19.35 Узоқ ўлкадан келганлар. Бадиий фильм. 21.00 Миришкорлар.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Ленинобод вилояти артистлари иштирокида мусиқий программа. 22.45 Экранда биринчи марта. Немислар шифохонасига ташриф. Бадиий фильм. 1-серия.

✦ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Ҳақгўйликнинг аччиқ меваси Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 10.15 Иллюзион-аттракцион. 10.35 Ҳайвонот оламида. 11.35 Мультфильм. 11.55 Болалар соати. 12.55 Коллаж. 13.00 «Время». 13.40 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида. 17.15 Кутилмаган ракурс. Экология ва ДХК. 17.30 Билим жамиятида давра суҳбати. Иттифоқ шартномаси тўғрисидаги қонун лойиҳасининг муҳокамаси. 18.15 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.00 «Время». 19.30 Дўхтир Айболит. Мультфильм. 7-серия. 19.40 Иттифоқ Шартномаси — ҳамжиҳатликка йўл. 20.25 Долзарб интервью. 20.35 Барча дарёлар оқади. 8-серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 21.30 «Время». 22.00 П. Доминго. Л. Паваротти, Х. Каррерас иштирокида Римдан концерт. 23.55 ТЯХ. 00.10 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида.

✦ МТ II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15, 10.25 Автопортрет. Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.45 Табиатшунослик. 2-синф. Қиш келди. 9.55 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Испан тили 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.35, 12.35 Биология. 8-синф. Даҳшатли калтакесак ва унинг авлодлари. 12.05 Рус тили. 13.05 Такрорий телефильмлар сеанси. Умидворлик билан кутаман. 2-серия. 14.10 Ритмик гимнастика. 18.15 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездида. 20.15 Тунингиз ҳайрли бўлсин кичкинтойлар. Кактус ҳақида эртак. 20.30 ССЖИ халқ депутатлари тўртинчи съездида. 21.30. «Время». 22.00 П. И. Чайковский. Фортепьяно оркестр учун 3-мибемол мажор концерти. 22.20 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. ЧСФЖ —Финляндия терма командалари. 3 давр. В. И. Ленин номидаги марказий стадионнинг Спорт саройидан кўрсатилади. 23.00 Иттифоқдош жумҳуриятлар кинопублицистикаси. Биринчи декретга посткриптум. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 23.55 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. Канада — ССЖИ терма командалари. В. И. Ленин номидаги марказий стадионнинг Спорт саройидан кўрсатилади.

✦ ✦ ✦

Жума

21 ДЕКАБРЬ

✦ ЎзТВ I

11.30 Электрлаштириш — даврлар мулоқоти. Телефильм. 12.00 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм. 1-серия. 13.20 Аленушка ва солдат. Мультфильм. 13.40 Такрорий фильмлар экрани. Қайта тергов. Бадиий фильм. 18.05 Янгиликлар. 18.10 Қимматбаҳо бандероль. Мультфильм. 18.20 Элга хизмат: талаб ва таклиф. 18.50 Ёшлик оқшоми. 19.30 «Ахборот» 19.50 Муҳаббат боғи. Мусиқий кўрсатув. 20.25 Тижорат хабарлари. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси Юнус Ражабий номидаги мақом жамоаси концерти. 21.30 «Время». 22.00 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм. 2-қисм.

✦ ЎзТВ II

19.05 Бу оқшомда. 20.00 «Пульс». Информацион кўрсатув. 20.10 Бу оқшомда кўрсатувининг давоми.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 «Время». 22.00 Камалак. Покистон халқ қўшиқлари. 22.25 Немислар шифохонасига ташриф. Бадиий фильм. 2-серия.

✦ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. Қорбобо ва ёз. 9.35 Парнас сари бир босқич. 9.50 Сўз. Адабий-бадиий программасига илова. Останкино концерт студиясида ёзувчи В. Кожиновнинг китобхонлар билан учрашуви. 11.50 И. Стравинский. Уч қисмли симфония. Гамбург «Академия» оркестри чалади. Дирижёр — Э. Лаппсон. 12.15 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 13.00 «Время». 17.15 Мальта. Дўстлик байрами. Мальтада Россия маданияти ойлиги ҳақида. 17.50 Москва триоси чалади. 18.15 Агар сиз... 19.00 Олтин антилопа. Мультфильм. 19.30 «Миллиардлар қандай бўлинади». Ямални саноат нуқтаи назардан ўзлаштириш муаммолари. 20.30 «ВИД» таништиради: 500 программаси. Мўъжизалар майдони, капитал томошалари. 21.30 «Время». 22.00 Ички ишлар вазирлигининг маълумотларига кўра. 22.15 Бу бўлган... бўлганди... 22.35 Коллаж.. 22.40 «ВИД» таништиради: «Взгляд», «Веди», «Эм-ти-ви». 01.40 ТЯХ.

✦ МТ II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Фламинго. Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.40 Адабиёт. 5-синф. М. Ю. Лермонтов. Бородино. 10.00 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.30 Реберсинг. Илмий-оммабоп фильм. 11.05 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.35, 12.35 Адабиёт. 6-синф. В. Г. Короленко. Ертўла болалари. 12.05 Вивлиофика. 9-кўрсатув. 13.05 Такрорий телефильмлар сеанси. Ўн олти шаҳарлик ўн олти қиз. 17.30 Фигурали учиш. ССЖИ чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Эркин программа. Минскдан кўрсатилади. 18.15 ССЖИ халқ депутатларининг тўртинчи съездида. 20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. Ўн икки ой. Мультфильм. 1-қисм. 20.30 ССЖИ халқ депутатларининг тўртинчи съездида. 21.30 «Время». 22.00 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. Финляндия—Швеция терма командалари. 3-давр. В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг Спорт саройидан кўрсатилади. 22.40 Коллаж. 22.50 Хоккей. «Известия» рўзномасининг соврини учун халқаро турнир. ССЖИ —ЧСФЖ терма командалари. В. И. Ленин номидаги Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида киноочерк.

✦ ✦ ✦

Шанба

22 ДЕКАБРЬ

✦ ЎзТВ I

8.00 Ассалому алайкум. Мусиқий кўрсатув. 9.00 Соҳил. Бадиий фильм. 1-серия. 10.10 Нур таратувчилар. ГОЭЛРО планининг 70 йиллигига. 10.40 Дўст билан обод уйинг. Адабий кўрсатув. 11.20 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм. 2-қисм. 12.40 Деҳқон ва замин. 13.40 Қувноқлар ва зукколар. Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институтининг «Пахтакор» ҳамда Тошкент педиатрия медицина институтининг «Келажак» командалари учрашадилар. 14.55 Оқ йўл! Жиззах шаҳридаги 2517-автокорхона фаолияти ҳақида. 15.25. Илғор тажриба мактаби. Сурхондарё вилоят Сариосиё ноҳиясидаги «Ленинизм» жамоа хўжалиги ҳақида. 18.05 Жасур чигиртка. Мультфильм. 18.45 Ўсмирлар учун. Тенгдошлар. 19.20 Шеърият дафтаридан. Жўра Алимардон. 19.30 «Ахборот». 19.50 Жумҳурият Ленин комсомоли мукофотининг совриндорлари Маҳмуд Азимов, Муҳаммад Юсуф. 21.30 «Время». 22.00 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм. 3-қисм.

✦ ЎзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 Савту калом. Адабий-мусиқий кўрсатув. 9.55 Шифо. Тележурнал. 10.35 Уйғур оиласи. Фильм-концерт. 11.05 Бозор: айни ҳаракат пайти. Шаҳристон ноҳиясидаги «Торгмаш» заводи. 11.30 Бахт калиши. Бадиий фильм. 17.40 Планета болалари — планета дўстлари. Ўзбекистон телевидениесининг программаси. 18.20 Хотирот. Аҳмад Дониш номли тарих илмий-тадқиқот институтидан репортаж. 19.00 «Новости». 19.30 Гулчин. Концерт. 20.30 «Ахбор». 20.50 Маҳмуд Воҳидов ҳақида хотиралар. 21.30 «Время». 22.00 Режиссёр Б. Кимёгаров фильмлари. Сиёвуш ҳақида достон. 1-серия. Сиёвуш ва Судоба.

✦ МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 Онам, дадам ва мен. Бола икки ёшга тўлганда. 9.30 Жаҳон халқлари ижоди. 10.15 Мўъжизасиз мўъжизалар. 11.15 «Бурда моден» таклиф этади. 11.45 Экран усталари. Клод Ланцманнинг бешафқат ҳақиқати. 13.00 ЭҲМ ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси таништиради: Ғоя қанча туради. 13.45 «Партнёр». 14.15 Ер — она масканимиз. Фотоконкурс. 14.20 Жаҳон бозорлари. (Франция — Англия). Ҳужжатли фильм премьераси. Биржага қайтиш. 15.20 Режиссёр Я. Фрид фильмлари. Ўн иккинчи кеча. 16.55 Шеърият лаҳзалари. 17.00 Флоридада «Бахтли тасодиф». 18.10 Халқаро панорама. 18.45 Бўхча. Мультфильм. 19.00 Воситачи. Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1—2-сериялар. 21.30 «Время». 22.00 ССЖИ ҳукуматида. 22.10 Катталар учун мультфильмлар. Тулки — қурувчи, Ҳажвиялар. 22.35 Россиянинг парламент хабарномаси. 22.50 Маппет-шоу. Кўп серияли телевизион қўғирчоқ фильм-концерт премьераси. 23 ва 24-сериялар. 23.40 ТЯХ. 23.55 Монте-Карло Бутунжаҳон мусиқий соврини.

✦ МТ II

8.30 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 8.45 Саҳий ўрмон. Мультфильм. 9.00 ССЖИ халқ депутатларининг тўртинчи съездида. 12.00 Плюс ўн бир. Россия телевидениесининг программаси. Видеоянгиликлар. Россиядаги кам сонли халқларнинг уйғонишига доир. 13.10 «Қароқчилар» премьераси. 14.20 Ерга ким эгалик қилиши керак· 15.30 Ҳужжатли фильмлар премьераси. 16.15 АҚШ мультфильмлари программаси. 16.45 Россиянинг маданий ҳаёти. 19.00 Табобат ҳақида суҳбат. 19.20 Келажакни олдиндан кўра оладиган. Ҳужжатли фильм премьераси. А. Д. Сахаров ҳақида. 20.00 Фигурали учиш. ССЖИ чемпионати. Эркин программа. Минскдан кўрсатилади. 20.45 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. Ўн икки ой. Мультфильм. 2-қисм. 21.00 Балиқ ўзи сузиб келган кун. Телевизион ҳужжатли фильм. 21.10 Спорт ҳамма учун. 21.30 «Время». 22.00 Коллаж. 22.05 «Пи» белгиси билан 1—2-қисмлар.

✦ ✦ ✦

Якшанба

23 ДЕКАБРЬ

✦ ЎзТВ I

8.00 Ҳафтанома. 9.00 Соҳил. Бадиий фильм. 2-серия 10.10 Фабриканинг йўлида. Тошкентдаги «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси вакиллари билан ижодкор ёшлар учрашуви. 11.20 Муҳофаза. 11.50 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм. 3-қисм. 13.10 Халқ ижодиёти. 14.00 Наманган вилоят Тўрақўрғон ноҳиясидаги «Дилшод» ансамблининг концерти. 18.05 Кумушрангли қўғирчоқ. Кўзача. Мультфильмлар. 18.30 Болалар учун. Кичкинтой программаси. 19.00 Остонаси тиллодан. 19.30 «Ахборот». 19.50 Ўзбекистон халқ артисти бастакор Муҳамаджон Мирзаевнинг ижодий кечаси. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон халқ артисти бастакор Муҳаммаджон Мирзаев ижодий кечасининг давоми. 21.30 «Время». 22.00 Бобур. Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосида кўп серияли видеофильм. 4-қисм.

✦ ЎзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 Сапеда. Мусиқий ахборот. 10.05 Ҳар бир кишига ва барчага. Реклама. 10.15 Офарин. Қувноқ спорт ўйинлари. Душанбе шаҳридаги 115- ва 120-болалар боғчаларининг тарбияланувчилари мусобақалашадилар. 11.00 Биргаликда. Телевизион бадиий фильм. 18.00 Мультфильмлар. 18.30 Тоғли ўлка муаммолари. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.10 Чеҳри ҳунар. Акамад Азимов — Қўрғонтепа мусиқий комедия театрининг актери. 20.00 Ҳафта. Информацион программа. 21.30 «Время». 22.00 «Навиди Душанбе». 22.45 Биргаликда. Телевизион бадиий фильм. 23.50 Телетомошабин ҳамроҳи.

✦ МТ I

8.30 Спорт ҳамма учун. 8.45 Ритмик гимнастика 9.15. «Спортлото» тиражи. 9.30 «Эрта саҳарлаб». 10.30 «Ватан хизматида» 11.30 Блиц Тонгги дам олиш программаси 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 «Здоровье». СПИД хавфли. 13.45 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида. 14.00 Бу қўшиқни эсла. Катталар ва болалар учун кўрсатув. 14.10 Жаҳон бозорлари. Биржа таваккални камайтиради. Ҳужжатли фильм премьераси. 15.00 Қишлоқ янгиликлари. 16.15 Педагогика ҳамма учун. 17.15 Эртаклар ва саргузаштлар оламида. Мультфильм. 18.25 Жумҳуриятда хизмат кўрсатган коллектив — Ленинград филармонияси академик симфоник оркестри чалади. Дирижёр Ю. Темирканов. 18.40 Нима? Қачон? Қаерда? 19.40 П. И. Чайковский. Юзта романс. 20.00 Воситачи. Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 21.15 Оддий ва мангулик ҳақида. 21.30 «Время». 22.00 Россия тароналари. Халқ қўшиқлари ижрочилари I Бутунроссия телерадио танловининг якунловчи концерти. Смоленскдан олиб кўрсатилади. 24.00 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида.

✦ МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг. 8.45 Ҳайтарма қрим татар ансамблининг концерти. 9.30 Камбағаллашув. Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Табиатни эъзозлаб муносабатда бўлиш зарурати ҳақида. «Она замин ташвишида» туркумидан. 9.55 «Бочяй» рақсга тушади ва куйлайди. Вильнюсдан кўрсатилади. 10.30 Саёҳатчилар клуби. 11.30 В. Третьяков раҳбарлигидаги ССЖИ Давлат камер оркестри чалади. 11.45 Планета. Халқаро программа. 12.45 Коллаж. 12.50 Биз яшаётган олам. Режиссёр И. Селецкис фильмлари. Раймонд Паулс. Иши ва ўйлари. 13.55 В. Готовцева куйлайди. 14.15 Ўзбекистон телевидениесининг Дўстлик видеоканали. 16.45 Ҳаммаси чаппасига. Мультфильм. 17.00 Россия тароналари. Халқ қўшиқлари ижрочилари I Бутунроссия телерадио танлови. Танловнинг учинчи тури Смоленскдан кўрсатилади. 20.00 Фигурали учиш. ССЖИ чемпионати. Эркин рақс. Минскдан кўрсатилади. 20.45 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. Ўн икки ой. Мультфильм. 3-қисм. 21.30 «Время». 22.00 А. Глазунов. Концерт.-вальс. 22.15 Фигурали учиш. ССЖИ чемпионати. Хотин-қизлар. Эркин программа. Минскдан кўрсатилади. 23.00 Шарти — кучук учун ин. Телевизион бадиий фильм.

ҚОРБОБО УЙИНГИЗГА СОВҒА ЭЛТАДИ

«Семурғ» урф-одатлар хизматининг мавжудлигидан ҳаммаям бохабар бўлмаса керак. Аҳолига қандай хизмат турлари таклиф қилинаётганлиги ҳақида сўзлаб беришни урф-одатлар хизмати уйининг мудираси Яна Шомуротовна ШАРИПОВАдан илтимос қилдик.

— Ходимларимиз аҳолининг тўй-ҳашамларида, туғилган кунларида, турли байрам ва тадбирларида, ҳамда бошқа маросимларида хизмат кўрсатишади. Бунинг учун шодиёналар, никоҳ ва бахт уйларида махсус салонларимиз бор. Хоҳловчилар санъаткорлар, сураткаш ва видеоёзувчиларни тадбирларига таклиф қилишлари, янги русмдаги келинлик либосларини, бош кийимларини ижарага олишлари, гул ва гулдасталарга, эсдалик нишонлари ва бошқаларга буюртма беришлари мумкин.

Ҳар йилгидек кичкинтойларни хурсанд қилмоқчи бўлганларга Қорбобо ва Қорқиз Янги йил кечаси совға улашадилар. Бу хизмат турига оилалардан ташқари корхона, ўқув юрти ва бошқа муассасалардан ҳам буюртмалар қабул қилмоқдамиз. Яна болалар уйларига, мактаб-интернатларига Янги йил қаҳрамонларини юборишни мўлжаллаганмиз.

Малакали Қорбобо ва Қорқизларимиз болалар боғчаларида арча байрамларини қизиқарли сценарий асосида ва қувноқ кайфиятда ўтказиб бера оладилар.

Буюртмаларни ҳафтанинг хоҳлаган куни соат 10 дан 19 гача Халқлар Дўстлиги шоҳкўчасининг «Комсомол» метро бекати яқинидаги хизмат уйида қабул қилмоқдамиз.

— Яна қандай янги хизмат турларини жорий қилиш ниятингиз бор!

— Оилада фарзанд туғилиши ота-онага катта қувонч бағишлайди. Уларнинг қувончига янада хурсандчилик қўшиш мақсадида чақалоқни отаси ва яқинлари томонидан кутиб олиш маросимини йўлга қўймоқчимиз. Бунда янги туғилган болага ва онага тилаклар битилган ёрлиқ, исми шарифи, дунёга келган вақти ва шаҳрининг номи ёзилган нишон, гуллар тақдим қилинади. Шу ерда биринчи марта чақалоқ суратга тушади ва унга болаликдан то улғайиб вояга етгунча, қариб-қартайгунча суратлари ёпиштирилиб бориладиган махсус альбом совға қилинади. Ҳозирча, А. Икромов ноҳиясидаги 7-туғуруқхонада бу тадбирни амалга ошириб кўрдик.

Р. ШОЖАЛИЛОВ.

• Ўзбекистон ССЖ Қонунини амалга оширамиз

ПАНАДАГИ ЮЛҒИЧЛИК

«Ташгалантерейторг»га қарашли 13-магазин ходимлари тушлик пайтида бир ерга йиғилдилар. Улар магазин мудираси Валентина Зубкованинг важоҳатига тикилиб, кайфиятини билишга интилишарди. Чунки у — раҳбар. Таъбига ёқмаганларни бир зумда «қисқартириб» юбориши мумкин. Ким ёғлиқ луқмасини олдиргиси келади? Шунинг учун савдо ходимлари мудирага хушомадомуз жилмайишар, қўлларини кўксига қўйиб, «Хизматингиздамиз», демоқчи бўлишарди.

В. Зубкова қовоғини очмасдан, ўрнидан турди. Қўлидаги рўзномани намойишкорона юқорига кўтарди.

— Ўртоқлар! Жумҳуриятимизда «Савдодаги суиистеъмоллар ва чайқовчилик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида» Қонун қабул қилинди. Диққат билан тинглаб, мағзини чақинглар.

Мудира Қонунни ўқиб бўлгач, сотувчиларга важоҳат билан тикилди:

— Тушунарлими? Энди бундан буён қадамларингни билиб босинглар. Кимки қўлга тушса, ўзидан кўрсин. Совет савдо қоидаларига амал қилиш шарафли бурчимиз бўлиб қолиши лозим.

Савдо ходимларининг баданида чумоли ўрмалагандек туюлди. Кимдир эшикка қўрқа-писа қараб қўйди. Яна бир ваҳимачи ичида калима келтирди...

Қонундаги жазолар Валентинани ҳам чўчитиб қўйганди. У «Эй, худо, ОБХСС, милиция балосидан ўзинг сақлагайсан», дея пичирлади. Энди ҳушёрлик керак. Эрта-индин текшир-текшир бошланиб қолиши мумкин. У шу ҳаёлда тунов куни яшириб қўйган 507 сўмлик ноёб сочиқ ва дастурхонларни енг ичида таниш чайқовчиларига пуллаб, қутилмоқчи бўлди. Қарангки, энди иш бошлаганда БХСС ходимлари кириб келишди. Халқуми қуруқшаб, оёқларига титроқ кирди...

Ҳа, шу кунларда шаҳар ички ишлар бошқармаси БХСС бўлими хоналарида ярим тунгача чироқ ўчмайди. Қилни қирқ ёрадиган ходимлар газак олиб кетган чайқовчилик ҳамда савдодаги ўзбошимчаликларга қарши астойдил кураш бошладилар.

Яқинда шаҳар БХСС бўлими оператив зарбдор гуруҳлари милиция майори Эркин Қаюмов бошчилигидаги Киров ноҳияси БХСС ходимлари билан биргаликда шаҳар аҳолиси таъминоти учун ажратилган турли хил озиқ-овқат, саноат маҳсулотлари, саноат моллари ва рўзғор буюмларини очиқ савдодан яширган, шу йўл билан бойлик орттиришга уринган бир гуруҳ савдо ходимларини қўлга туширдилар.

Савдодаги нопок нусхаларнинг айби билан халққа деб келтирилган маҳсулотлар, моллар ва буюмлар пештахта юзини кўрмай изсиз йўқолмоқда. Масалан, Собир Раҳимов ноҳиясидаги озиқ-овқат савдоси ташкилотига қарашли 49/I-магазин филиалининг катта сотувчиси Раҳим Назаров 2079 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотини яшириб қўйибди. Шу ноҳиядаги ошхоналар трестига қарашли 13-ошхона омборчиси Неъмат Боймуҳаммедов 5 қоп унни 150 сўмга сотиб, 40 сўм, 80 тийин фойда кўрган.

Баъзан меҳмонлар олдига қўйиш учун ширинлик тополмаймиз. Лекин чайқов бозорига чиқсангиз, икки-уч баравар қимматига конфетларнинг турли хилидан сотиб олишингиз мумкин. Бундай чайқовчиларни Октябрь озиқ-овқат савдоси ташкилотига қарашли 1-дўкон сотувчиси Наталья Ким сингари устакорлар узлуксиз таъминлаб турадилар. Наталья дўконига келтирилган 374 сўм 50 тийинлик «Ўзбекистон конфетлари», балиқ консервалари, 39 дона майонез ва 28 қути синтетик сақични киши билмас яшириб қўйди. Ўзбекистон спорт савдоси ташкилотига қарашли 2/4 магазинининг ходими Акром Алиев 2 та «Салют-С» спорт велосипеди ва 4 жуфт спорт пойафзали (жами 436 сўмлик)ни пинҳона пулламоқчи эди. Афсус...

Нукуслик ресторан ошпази Тошмуҳаммад Рўзиев тошкентлик кашандаларнинг «дуо»сини олиш учун шахсий машинасида минг машаққат билан етиб келганда БХСС ходимлари уни тегишли жойга етаклаб олиб кетишди. Ахир, савоб иш-гуноҳми?! 3 қути (1 минг 500 пачка) «Родопи» сигаретининг ҳар бирини 3 сўмдан сотса нима бўпти? «Ноинсоф»лар тинтув қилиб, 550 сўм пулини ҳам мусодара қилишди.

Хуллас, Киров ноҳияси БХСС бўлими ходимлари шу йилнинг 11 ойи мобайнида савдодаги суиистеъмоллик ва чайқовчилик билан боғлиқ 137 та жиноятни очдилар. Шундан 66 таси анча йирик. Қўлга туширилган 58 минг сўмлик саноат моллари, озиқ-овқат маҳсулотлари давлатга қайтарилди.

Чайқовчиликка қарши курашда Тошкент ҳисоб-кредит техникумининг кўнгилли талабалари БХСС ходимларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Ўрни келганда, шаҳар БХСС бўлими ходимлари дардларини ҳам айтиб кетайлик. Гап шундаки, йирик шаҳримизда нима кўп, магазин, чайқовчилар кўп. БХСС бўлимида эса ходимлар жуда кам. Бунинг устига уларга транспорт, алоқа воситалари етишмайди. Бизнингча, ҳозирги вазиятда савдо ва чайқовдаги жиноятчилар олами билан кураш олиб бораётган кишиларга ҳам ғамхўрлик қилиш, эътибор бериш лозим.

М. НУРИДДИНОВ.

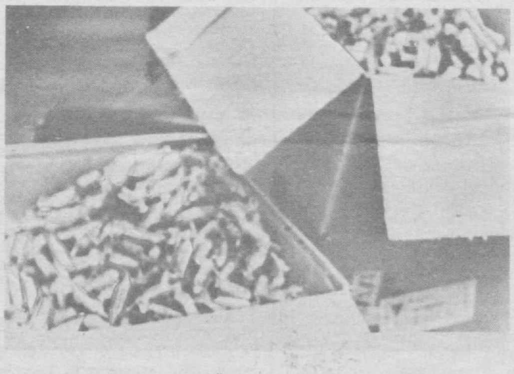

● Суратларда: очиқ савдодан яшириб қўйилган озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари.

Муаллиф суратлари.

ИЗОҲ: буларнинг ҳаммаси очиқ савдога қўйилиб, шаҳар аҳолисига сотилди.

БУ ТУРФА ОЛАМ

ҚИММАТГА ТУШМОҚДА

СИНГАПУР аҳолисининг кўзхиралик касали катта миллий муаммолардан бири бўлиб қолди, деб ёзади маҳаллий «Бизнес таймс» рўзномаси. Шаҳар — давлатдан бу дилхиралик бўйича фақат Япония ва Тайван олдинда туради. Мутахассисларнинг фикрича афтидан бу мамлакатлар информатика ва электроника соҳасида жаҳоннинг етакчи давлатларига айланиб қолганликлари оқибатидир.

Сингапурда кўзхиралик касали авлодий хусусият касб этадиганга ўхшайди. Расмий маълумотга қараганда, бошланғич мактаблар биринчи синф ўқувчиларининг ярмидан кўпроғи шу дардга мубтало бўлган. Мамлакат соғлиқни сақлаш вазири Ео Чу Тонгнинг айтишича, «Кўзхиралик фақат кўпайибгина қолмасдан янада оғирроқ шаклларга айланмоқда».

●

МАШҲУР БОТАНИКА БОҒИ

БОГОР ботаника боғи жаҳонда тропик ўсимликларининг ниҳоятда бойлиги билан ҳақли равишда фахрланади. Ташкил этилганига 173 йил бўлган бу боғда бундай ўсимликларнинг 12 мингтадан ортиқ турлари, шу жумладан орхидея, бошқа ноёб гулларнинг, ўтлар ва дарахтларнинг 900 навга яқин турлари бор. Боғнинг майдони деярли 900 гектарни ташкил этиб, Ғарбий Яванинг ажойиб манзарали тоғ ноҳиясида, Индонезия пойтахтидан 60 километр узоқликда жойлашган.

Ботаника боғи ҳузурида Индонезияда етакчи илмий-тадқиқот маркази ташкил этилган. Бу ерда маҳаллий ва ҳориждан келган мутахассислар жануб флораси ва фаунасини ўрганадилар. Сўнгги йилларда тропик ўрмонлар курраи заминимизнинг «яшил ўлкаси» бойликларини муҳофаза қилиш ва кўпайтириш билан чуқур шуғулланиляпти. Бу ерлик селекционерлар плантация экинлари ва мевали дарахтларнинг яхшиланган навларини яратдилар.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

Тошкент вилояти умумий овқатланиш бошқармаси жамоаси ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи С. С. Валиевага турмуш ўртоғи **Рустам Алиевич СОБИРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• Эълонлар бурчаги •

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
27, 28 декабрь соат 19.00 да,
29, 30 декабрь соат 15.00 ва 19.00 да

«ҲАЗИЛ–2»

ЯНГИ ПРОГРАММА

ҚАТНАШАДИЛАР:

«ҚИЗИҚЧИ—89» кўригининг ғолиблари ва совриндорлари:

Обид Асомов, Мирза Ҳолмедов, Тўхтамурод Азизов, Собит Асомов, Ботир Муҳаммадхўжаев;

Ўзбекистон ССЖ халқ артисти
Малика АҲМЕДОВА

Ўзбек сеҳргари, оригинал жанр устаси
Фарҳод РАЖАПОВ

ва бошқалар

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номли Давлат мукофотининг совриндори Абдурашид РАҲИМОВ.

Патталар соат 11.00 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТИ
(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов
Издается на узбекском языке
МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32
ТЕЛЕФОНЛАР: 33-40-48, 32-53-54 хатлар ва оммавий ишлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Д. — 1906. Индекс: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12